

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23958
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	96
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 96

PLAGIARIST
TO
POINT

plagiarist n चौरकवि (ifc) Ganar 114, चौर-

SarngP, काव्यचौरः L (word-thief) शब्दचोरः

W, चौरः (ganas पचादि, ब्राह्मणादि, मनोज्ञादि, पास्कवादि)

—कुम्भिलः L — चन्द्ररेणु mL — जारजातः,

जारजातकः mfn — वर्णविलोडकः L .

plague vb निपीड् caus निपीडयति MBh, Kāv, etc

— मृद् caus मर्दयति MBh, Kāv, etc — उपसर्गय

Nom उपसर्गयति — उपसृज् उपसृजति, उपसृजते

SBr 14 .

plague n मारकः Var, Susr, मारिका BhP,

मारकः Sank — इति f .

a plague of a woman स्त्रीव्याधि m .

plagued adj उपसृष्ट R, Susr, BhP, etc .

plain adj स्पष्ट TS, etc, विस्पष्ट Mn,

MBh, etc — प्रकट f(आ) Sūryas, Kāv, Kathās, Pur,

etc, प्रकटीभूत Kāv, Pur, Pañc — स्फुट MBh, Var-

BrS, etc , प्रस्फुट Kāv, Pur, Kathās, etc — प्रसन्न

Mālav, Mālatīm — अनवलेप — अभङ्गुर f(आ) Susr

— निर्दिष्ट f(आ) R, Kathās — विनीत A — सम

f(आ) RV, etc .

not plain अविस्पष्ट f(आ) Nir, etc .

become plain स्पष्टभूत MW expressed in p. langu-

age (as a simile) श्रौत f(ई or आ) Kpr in a p.

manner निर्व्यञ्जने ind Pañc made p. निर्व्याजीकृत 'Santis'

p. attire विनीतवेशः 'Sak rather p. प्रसन्नप्राय Malatim

very p. सुव्यक्त MBh, R, etc (सुव्यक्तम् ind) .

plain n अज्ज RV — केदारः (केदारम् L)

KatySr 18.5.41, Sch — समम् AV, SBr, Mn, MBh, R —

प्रस्तरः Mn, MBh, R, तत्त प्रस्तरः Hariv (v.l. प्रस्तर)

— स्थानम् (स्थान Siddh.) W .

being in a plain अज्ज mfn RV 10.69.6 conn-

ected with a p. अज्ज mfn RV 10.69.6 a mountain p .

शैलप्रस्थः, शैलप्रस्थम् R .

plainly निर्व्यञ्जम् ind ka, ka, etc — प्रत्यक्षतः

ind ka — साधुया ind ka — सर्वम् in trick .

spoken plainly व्यक्तोदित ka .

plainness n निर्व्यञ्जता hartr (of meaning)

प्राञ्जलता Pancat .

plain-spoken s. j. स्पष्टभाषिन्, स्पष्टवक्त्र

plaint (in law n अभियोगः Yājñ, etc — (in

law) भाषा hūrtas, Yājñ, etc — (the first of

the 4 stages of a law suit) भाषापादः — (in law)

प्रतिज्ञा Yājñ — वादः W.

a counter plaint प्रत्यभियोगः Yājñ, प्रत्यभिस्वदनम्

Yājñ, ch to a. to begin with the p. प्रतिज्ञापूर्वकम् ind

Yājñ, Sch .

to make a counter plaint against प्रत्यभिमुख caus

प्रत्यभिमुखयति (acc) Yājñ to render p. स्निह caus

(or cl 10 thatup 31.36) स्नेहयति RV .

plaintiff (in law) n अभियेक्त n 8.52 & 58,

etc — वादिन् n Yājñ, Vār, पूत्रवादिन् m Yājñ,

पौरवादिन् m, कारणवादिन् m, अभियोगिन् m

पूर्ववेदकः Yājñ, क्रियावादिन् m Comp on Yājñ —

व्यवहारार्थिन् m Mricch 9⁵/₆ — व्यवहर्तृ m — आर्थिन्

m 8.62 & 79, Yājñ 2.6 — शिरःस्थः l .

plaintiff and defendant वादिनौ n du Yājñ, Vār the

~~XXXXXXXX~~ plaint of the p. पूत्रपतिपादः .

plaintive परिदेवितम् (ind) h. , etc .

naturally plaintive प्रकृतिकृपण mfn .

plait vb ले cl 1 अयति, वयते , etc .

a plait in garment

उर्मि

m f L .

plaited adj

उर्मिमत्

MBh .

name of plaited work

मूलावबद्ध

super p. hair

याप्ता

जय

p. out of ropes

रञ्जुत

f(आ)

KātySr

p. work

विवयनम्

Br, Lāty

.

plaiting n विवानम् SrS .

plaiting straw mats कटक्रिया L .

a species of small blacksha tree हस्वपूतः

plan — अनुसंधा .

plan n संविध् f . , संविधा f . — सूत्रम्

(accord to — अधिचरि also सूत्रः : Rājat — मन्त्रितम्

h, , मन्त्रः RV, etc नयः MBh, Pañc, Kathās,

न्यायः TS, Br, Mn, MBh, etc — प्रयोगः Mālav, Rājat —

उपक्रमः MBh, Rājat, Pañcat, etc — संविद् f . Rājat

— अनुसंधानम् — क्रतु न. ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५०, ५१, ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, ७९, ८०, ८१, ८२, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७, ८८, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७, ९८, ९९, १०० — पञ्चाशत्

Kathas .

forming such a plan यथाक्रतु mf n or forming

plans कल्पिन् mf n ३०.१ forming which plan यक्रतु

mf n mf n one who has betrayed a p. भिन्नमन्त्र mf n .

plane vb क्षि cl 1 तक्षति (ex. 7) , etc.

plane n समतलपत्नी I .

the base of a plane figure कु f Common Tryabh ,

— मही Col ' calculating p. figures ' (geometry)

क्षेत्रगणितम् the ground of a p. figure कु f Common

Tryabh (in geom) a p. figure [as a triangle) circle etc

enclosed by lines क्षेत्रम् Col ' relating to p. figures

(geometrical) क्षेत्रगत mfn .

planed adj वितपट ¹SBr .

planet (as seizing or influencing the destinies of

men in a supernatural manner) n I ग्रहः - भ्रम ग्र ,

Sūryas, Var, Śatr, etc .

I अम्बरचारिन् = -रवणः Gol, रवचरः Sūryas,

Gol, रवचारिन् = m Sūryas, रवमः I, रवेष्टः,

स्वेचरः, स्वोक्तः

— गगनगः VarBr 2.1,

sch, गगनसद् col, गगनभ्रमणः VarBr, sch, गगनाध्वानिन

n VarBr 6.12, sch, गगनाध्वगः, गगनेचर nā Siddhān

tas — दिविगमनः, दिविकस् m Ganit — सुचरः col

धुषद् m col, नमःसद् m Ganit, नमोगः Ganit

— विहगः L — व्योमचरः col — शोभनः L — (proh)

उद्देशः IndSt, Cat .

an ally planet सुहृद् m (in astrol) aspect of

the planets वीदिगम VarBr an suspicious planet सद्ग्रहः

Variv, दुभग्रहः, मङ्गलग्रहः (in astron)

the condition of a p. भावः L the culmination of a p.

सुतुङ्गः L a good p. सद्ग्रहः Variv ' the great p.

(H. of Rahu) महाग्रहः Variv (in astrol) a hostile

p. रिपु m Variv (in astron) the latitude of a p.

पतनम् a male p. पुङ्खटः L a particular position

on of a p. प्रासः Var (in astron) passage of a p. from

one position in the heavens into another संक्रान्ति f

सूर्यास (in astron) passage of a p. from one sign in the

heavens into another संक्रान्ति ṭūryas the passage of

a p. through the zodiacal signs संक्रमः Tājñ, VarBr̥, etc

the passage of any p. through the sign of p. राशिभिः

path of the p. Mercury हिमराशेजः Var the place of a

p. in the fixed zodiac गृहः ' p. chief ' (the sun)

ग्रहग्रामणी Bālar 3, ग्रहनायकः Heat 1.3.435, ग्रहपति

m L a p. chief ग्रहराजः L, ग्रहेशः L, (the moon)

ग्रहाग्रेसरः Paś 8.100 the p. governing a man's life

क्षायते n VarBr̥, Sch the p. Mars अरुधास्तः VarBr̥

the p. Mercury मे arBr, arBr, Lathuj, र्यास the p.

ars नवर्द्धिति m L a p. presiding over a caste वर्णाधिपः

L the p. presiding over a month मासाधिपः र्यास,

मासाधिपति m arBr the p. aturn शनिेश्वरः h, Kar, etc

, (said to be one of the sons of र्यास) श्रुतश्रवोन्नुजः

' p. support ' (the polar star) गहाधारः, गहाश्रयः L

the p. Venus शुक्रपुत्रः VarBr, धेतर्पः L, पोडशांशु

m L पोडशांशु m LP the southern course (of a p.)

दीर्घमार्गः VarVocay L. 19 (in astron : the state of a

p. भावः L the state of being a p. ग्रहता VarBrS 5.1

to pass through (as a p.) भिद् cl 7 (Charan 19.2 अभिनति

भिन्ते cl 1 भेदित () Hariv, Var .

the conflict of hostile planets विग्रहः, विग्रहम्

Suryas, a conjunction of p. enabling an astrologer to

predict the course of a men's life आयुर्योगः consisting

of p. ग्रहस्थ nfn Chartr 1.16 the daily position of the

p. पादचारः the distance of the p. from the lagna

गताः VarBrS 104.2, Pomakas friction i.e. opposition

(of p.) मर्दनम् (perhaps) having the form of all

the p. (said of Krishna) सप्तग्रहपितृ m n Pāncar the meet-

ing of the seven p. under one sign सप्तग्रह the mut-

ual relation of p. and pro-phet derived from it ग्रहकुण्डलिका

VarBr 1.10f, Sch 9 p precious gems (supposed to be related

to the 9 p.) नवग्रहम् L the 9 p. (i.e sun, moon, 5 p.

with Rahu and Kuru) नवग्रहाः m pl (in astrol) one

of the eight principal ¹⁻asas or aspect of p. indicating the

fate of man उक्त otisha (T) one of the 5 lesser

p. exclusive of the sun and moon ताराग्रहः VarBrS 69.1

(in astron) a particular configuration of the p. ग्रहोत्पत्तिः

ग्रहोत्पत्तिम् VarBrS , (in astron) (when all of them

are in the 1st , 5th and 9th asterisms) ग्रहोत्पत्तिः,

ग्रहोत्पत्तिम् § ifc f अन्तः, उन्तः) VarBrS (astron) a

particular grouping of stars in which all the p. are in

three asterisms शूकयोगः VarBrS, (astron) a particu-

lar grouping of stars in which all the p. are in three

houses शूकयोगः VarBrS (perhaps) pervading all the p.

(said of Krishna) सर्वग्रहक्षपिन् mfn āncar p. and stars

ज्योतीषि n pl n, thar, etc p. in opposition to each

other नागरन्वृपाते m Var p. opposed to each other नागरकः

Var , पौरः p. opposed to each other in the graha-

yuddha यायिन् mfn p. opposed to each other in various

particular ways नागरयायिग्रहाः m pl Var the region of the

p. and constellation (regarded as the 3rd of the 7 worlds)

and the 3rd of the three vyāhritis (i.e. bhur bhuvaḥ svah)

स्वर ind ln, th, etc the rising of the p. उगृह्

सूत्रम् (वि० आ) Survas, Var3r a whole number

of p. taken collectively ग्रहगणः

one of the eight descriptions of planetary motion

अतिवक्रा a particular division of the p. sphere

वीथि f वीथी Var3r3 subject to p. influence ग्रहाधीन

planing n. शातनम् MarkP .

plank n. फलकम् (फलकः ५ अधिन्यादि ifc fआ)

Br, Gr̄r̄, etc. फलकिकेनो ivyāṁ , फलकः Kathās

Kājat — इषा varBr — उच्छ्रयी Kātyār, ṢBr —

— फलः L .

made of a thin plank (kilinjā) फलिन्या म (५) n

usr a p. on which a carpenter works उद्भूतः Fan 3.3.80

a p. on which dead bodies are carried काष्ठमल्लः L the

reaching a p. (said of a drowning person) फलकासारम

Patnav a thin p. सूक्ष्मदारु n L, किलिञ्जः L a thin p.

of green wood किलिञ्जः L .

planned adj घायित W, — हित f(आ) PV .

well planned (as a fraud) सुप्रयुक्त Pancat, Vet, etc

wisely p. सुमन्त्रित h, .

planning adj विधिसमान MBh .

planning n उपक्रमः Paṣh, Paṣat, Paṇcat, etc,

अनुसंधानम् .

plant vb रुह् caus रोहयति, रोपयति, रोपयते

h, n, va Drṣ, आरुह् caus आरोहयति, आरोपयति

Kaṭhas, etc, संरुह् caus संरोपयति Hartr, vhp—मूल्

caus मूलयति (Thatup 32.63, op also मोलयति)

—वप् caus वापयति vhp — (shoots) —वप् —व्याति

न्यसति (प्ररोहान्) Bālar .

to plant again (lit and fig) प्रतिरुह caus प्रतिरोपयति

Path to p. anything in its proper place प्रतिरुह caus

प्रतिरोपयति tar to p. into मज्ज caus मज्जयति

(loc) Hit to p. (the feet) firmly विष्टम्भ विष्टम्भोति

विष्टम्भति Hit .

to be planted विरुह pass विरोप्यते R .

plant n I उन्निद f — पादपः (ifc आ) h,

Kāv, etc (पादपक ifc Kathās) — ओषधि f RV, AV,

Sr, h, etc — भूरुह m Trab, Cand, etc, भूरुहः

Susr, Sh, महीरुह m Hir, महीरुहः h, Kāv, etc,

भूमोरुह m Gīt, भूमोरुहः Hear .

II अजगन्धिनी, अजशृङ्गी, अजदण्डी, ब्रह्मदण्डी-

- आदारबिम्बी - अपांपित्तम्, अपित्तम् L - इन्द्रोरा,

इन्दोवारा इन्दिवारा L - उर्वीरुहः - अप्यभी L

- अपिपिप्यभी L - कवरी Kor - कोरेष्टः L (= जलमधुक्)

— केशमुष्टि f L विश्वमुष्टि — त्रौ चादनम् L,

चिच्छेत् — तपकः L, = भूताङ्गुलि — खोदितो L, अशनपर्णी

— गोपाकी L, गोरक्षी — जगतो RV 1.21, Susr 1.2.2.2

— तामपत्नी Susr 1.11.3 + 36, 29 — द्रोणपुष्पो Shpr — न्यग्रोधा

Car, न्यग्रोधी न्यग्रोधिका L — पुत्रिणी L — प्रायेवीरुहः

Hariv — भृङ्गावः L, जीतक — मधुसुकुटिका L, मधुरा —

प्रसृतम् MBh, Pāncar — महोजः MBh — मूढेन् m L

— रत्न m Un 4.113, Sch — रोमशा, दग्धा L — विशुद्

f RV 5.44.3, 6.7.6 — वीरधू f (once in MBh m) RV,

etc वीरुधम् AT, वीरुधा MarkP, वीरुधि f

VarBrS — शिखावती L — शोध्रजन्मन् ^{रञ्ज} ~~म~~, ~~म~~ शोध्रक ^{रञ्ज}

— शीतपर्णी (शीतार्क) — सर्पाङ्गी L, सर्पाङ्गी

घातिनी — सिद्धः L — सिन्दूरी L, सिन्दूरपुष्पी —

सुराहः L, हरिद्रु — सुराहः L, मरुवम

सुरेज्या, ब्राह्मी L — सुवर्णा L स्वर्णक्षौरी — सुनह्नि

f L, कटो — स्यास्तु mfn ^म, वृक्ष — हयगन्धा

L, अजमोदा — ह्युषा L, ओषधि — हरितच्छेदः L

— हरिवल्लभा ^म, जया — हिमशोति m ^म, अर्क,
हिमोद्भवा L, क्षीरिणी.

the aquatic plant सैन्तारिका L an amulet made of

the Arka p. आर्कः Kaus an annual p. कटः L ,

(which dies after becoming ripe) ओषधि f In 1.40,

etc, Gusr 1.4.16, 18, Tājñ, etc any p. द्रुमः , नगः

Mbh, Kav, etc , वानस्पत्यः any p. the fruit of which

is invested with a hairy coat कण्टकफलः , कण्टकफलः L

the Arka p. अर्कपत्रम् , अर्कपर्णः a biennial p. क्षुद्रापामार्गः

क्षुद्रापामार्गिकः , रक्तपामार्गः the blossom of any p.

called Vajra वज्रम् L boiled with the Sankhapuspi p.

३३०५ वर्षीरुत mfn in 11.14 climbing p. कक्षः com-

ing from the p. Markandhū कार्कश्यव mf(इ)n gana बिज्वादि

coming from the p. Surasa सोरसा mfn Sar coming from

the p. tejani तेजनी mfn Kāth 21.10 (पसर 17.14)

coming from the p. Trapusi त्रपुस mf(इ)n सन्तिक coming

from the p. Tubaraka तुबरक mfn Susr 1.46.3.58 & 10.5,

6.16.6 a creeping p. व्रतति f l, etc (also व्रतनी),

वैद्य f L a creeping p. with blossoms कनीच

f L the favourite p. of Indra and arana इन्द्रवारुणिका,

इन्द्रवारुणी Com on Kātyār, L the flower of the Ghosha

p. द्वेउम L 'gatherin' of the Jivaputra p. ' (a kind

of same) जीवपुत्रप्रचारिका Pan 6.2.74, Kas & Siddh the Co-

rakshī p. सुदण्डिका L the 'ranthi parna p. सुगन्धम L

the ichneumon p. नकुलाद्या L, रासना Susr, Samg

(v.l. राष्णा) , ^{८९}सर्वलाचना L, ^{८९}स्निग्धफुल L, नाकुली the

indigo p. क्षुमा the Kataka or clearing nut p. सूक्ष्मः,

सूक्ष्मम L a kind of creeping p. कापिकन्दुफुलपत्ता L,

काञ्जिका L, क्षीरमेरुः Susr, दुर्दिना सुरादा

L, सुवहुरी L, शौपणी L a kind of Cucurbitace-

ous p. हस्तिकैशातकी L, हस्तिघोषा, हस्तिघोषातकी L

a kind of culinary p. स्थूलपञ्चु LL, यूथिका (?) f

Susr, पृथुका, यूथिका a kind of egg p. सुदीर्घफलका

L a kind of fragrant p. धूर्तः L, नटी Bhpr,

नीलपुष्पम् Bhpr, नव्वरः, वीरवती Bhpr

मांसरोहिणी, शालपर्णिका (prob शालपर्णी),

संस्पर्श L, जना, सुस्मन्दनः L, सुव्रता

Bhpr , हरितम् L, स्थानेयम्, (named after the Taitya

Mura) मुरा Bhpr a kind of medicinal p. अक्षम m

L, अक्षमः , नकुलः, नकुलः, नकुलः, नकुलः L, अक्षमः L,

जीवक a kind of medical p. शुद्धः L a kind of medici-

nal p. श्रीनक्षत्रा L , सिद्धापी AV , सुरपण्ण L,

सुरमेदा L , सूक्ष्मवल्ली L , ताम्रवल्ली , रण्डा L

सुता L , हिडुपनी , हस्तिपादिका L a kind of mythe

ical p. प्रभास्वरा ivyav a kind of parasitical p. शिखरिन्

m L a kind of p. अकटुपुष्पः , अममी , अममी XXX

Kaus', भरतकी , अविश्या Pan 5.1.4, sch, आदिकर्णी

L, आप्यम L, आम्बवल्ली L, आसीकी Lalit ,

आरफारः, आस्फाटः, आस्फाटः L, उपदंशकः L ,

उरुपुष्पिका High , उरूपः , उष्णफुटा High ,

उरुगन्धा, उरुगन्धा Car , एरकी , एकावलि

L, ककुच Kaus', ककुलिका L, ककुलता L, ककुलः

Chartr , ककुलः f L , ककुलितः L, ककुलुम्बिनी L,

ककुलम , ककुलारः L, ककुलपत्रफुटा L, कपोतवक्रम

L, ककुली L, ककुलः L (दलाटक) , ककुल L

करवली L, करुणी L, करेणु f Susr 2.171.

16, 173.7, कर्कटकः Susr, कर्करिका Susr 2.276.3,

Pāncat, कर्करी L, कर्बुरफलः L, कर्षिणी (क्षारिणी)

L, कलिङ्गका L, कल्पाङ्गुः L, काककदली Comm

on SankhGr 1.23, काकपुष्पः Bhpr, काकवल्लभा L

(काकजम्बू), काकाङ्गी L, काकैष्टपुता Gal,

काक्षः gana प्लक्ष्मादि in the Kās, काण्डकण्टः

Gal, कादम्बा L, कान्दूरा Gal, कापीती Susr 2.

173.12, कातरकन्धः L, जीवक, गारजमल्ली L, कुन्तलिका

Susr , कुलोचर Susr, कूटः, कूटम् L, कूपसि

Kad , कृष्णकः Kaus 80 , कृष्णकपोती Susr ,

कृष्णसर्प, कृष्णकपोती, केदारकटु f (7) Gal , केरा

Kaus , कौष्टी L, काङ्गुली , क्षुद्राक्षी Shpr, वचा ,

गोमरी Susr 5.4 & 5.4.12 , ग्रन्थिकः Car 6.18 ,

पक्वाङ्गिता Pancat $3\frac{73}{74}$, पाण्डाविका L, पण्डाविका,

जलपिप्पली Shpr 5.3.294 , दृढकण्टकः L, दृढता L,

दुतिधारकः L, दौडी हरीतक्यादि, दौषावलेही

L, (prob) दंष्ट्रा सूकरस्य Susr, दाकी L, देवदाती,

दिव्यं तुम्ही Gal, दिव्यतेजस n L, दीप्तिकः L,

दीप्यकः Susr, दीर्घा, दीर्घपत्ता L, दुकूलः

Hariv 12690, दुबला bpr, अम्बुशरीषिका, दौणगन्धिक

L, रास्ना, द्विरुड्डिका L, दीपिनी L, धनहरः

bpr, धामार्गः Car, धुन्वुमारः L, गृहधूम, धूमः

L, धूसरः Var, धूसरच्छदा, धैतबुहना L;

ध्वाङ्गजम्बू f L, काकुजम्बू, ध्वाङ्गनाशनी L, हपुषा,

नखपर्णी L, शृङ्खलिक, नखरजनी L,

नगजा L, नगभिद् m, नगभू m L, नगरीया

L, नगवृत्तिकः, नगवृत्तिकः Susr, नगाश्रयः L,

नदीमल्लगतकः Susr, ch, भोजनक, नद्यामः L

नन्दिकावर्तः var, नमस्कारी, (?) नराची AV

नर्मदा L, नमरा (L), नागहन्त्री L, नागराति

m L, नागाद्वयः R, नागेश्वरः Pancar, नाडिकलापकः

hpr, निकुञ्जिकाभ्या L (कुञ्जिका), नितली AV,

निशाचदः
निम्बमातः Car, ~~निम्बमातः~~ Susr, निशाभङ्गा, नीरिन्दु

m L, नीलकण्ठः L, पीतसार, पीतमाता Gal, पञ्चभूतः

L, पञ्चभद्रा L, पञ्चरक्षकः L, पञ्चवर्धनः L, पररकः

L, गुन्द्र , पटि FL , पटुपर्णिका , पत्रसुन्दरः

or पत्रसुन्दरम् L , पद्मः L , पद्मा ^{परा} Susr , पद्म

L , पद्म Susr , पर्वभूटा L , पशुभोहनिका L ,

पंसु m thpr , पंसुरागिणी L , पाकदूर्वा I , पाकवि

FL , पाची , पारा AV , us , पाटी L , पाण्डरः

L , पाण्डरपुष्पिका L , शीतला , पामदनी L , पामरादूरा

L , पादकी Ganar 300 , ch , पावकः L , पिप्पाका

L , पीतकीका L , भावर्तकी , पीतपुष्पा L , पुङ्कन्दा L ,

पुष्पा AV , पुत्रजननी L , पुत्रभक्षा L , पुत्री

L, पूतगन्धः L, वक्त्रः, पूतनाकेशः, पूतनाकेशी

Car, मूर्णकौशा Var, पूर्णभौदिनी L, पृथुका L,

हिङ्गुपत्री, पृथुच्छदः L, पृथु, हिङ्गुपत्री,

पैटिका L, पौटिका L, प्रग्रहः (ifc आ)

Car, प्रचीबलः, प्रचीबलम् Susr, प्रतिसोमा L

(महिषवल्ली), प्रमोदाद्या Gal, अजमोदा, प्रफः L,

प्रस्थानुरमुमः, प्रस्थपुष्पः L, प्रहरकुटुम्बी, प्रहसन्ती

L, प्रान्तपुष्पा L, फणिजा L, फलमुख्या, अजमोदा,

फला Car, फलिनी L, अग्निशिखा, प्रियङ्गु, फलविन्ना

L, बद्धाशीखा L, बद्धाशीखः L, अजभादा , बहुफना,

सातका , बालभूकः Susr, बाष्प L,

हिडुपत्री, बाष्पिका L, बाष्पी , लिडादी L, बि.

L, हिडुपत्री , बृहच्छत्रा Kātyār, Sch, बृहज्जीवन्तिका

L, बृहज्जीवन्ती, बृहज्जीवा L, प्रयंकरी ,

बृहत्फलः L, पंचेडा , बृहद्वाकणी L, बृहद्वाकणी,

L, अजभादा , बृहद्वाकणी L, अजभादा Kātyār, Sch,

बृहद्वाकणी L, बृहद्वाकणी Susr, बृहद्वाकणी L,

हंसपदी , भाद्रोहिणी Susr, कटुका , भाद्रोहिणी

Pāṇ 4.1.64, Ārtt 2, Āt, भरन्त्री L, भल्लुकः Susr,

भषा L, भरमन्त्रः L, भरमरौहा L, भाण्डाविका,

भाण्डा Susr, भण्डा L, भिरिष्टका L v.l. भृष्टका,

खेतगुञ्जा, भिल्लोरः, भिल्लोरः Susr (prob ~~भिल्लोरः~~)

भिल्लतक

भिल्लतक L, भिल्लतकः L, भुजगपुष्पः Susr, भुजंगपुष्पः

L, भुजंगपुष्पः L, भुजंगपुष्पः L, भुजंगपुष्पः L,

भूतकेशी Bhpr, भूतकः, भूतिकम् Susr, भूतिकः,

भूतिकम् Bhpr, भूपकाशः L, भूपारली L, भूपिठरी

Bhpr (v.l. भूमिवली), भूमिकन्दली L (कन्दली),

(Susr) भूमिजम्बु, भूमिजम्बुका, भूमिजम्बू

भूमिपाशः, भूमिपाशक_{Br}, भूरिफेना_{Phen} (सप्तका),

भूरिमती L, भूरिमालिका L, भूण्डिका L, भिरिण्डिका,

भूषणपत्रिका L, भैरवपणी L, भोजनकः. Susr, Com.

भ्रामका । मञ्जरम । तिलक , मण्डपारोहः ।

मधुपर्णिका L, मत्स्याविन्मा L, मधु LL, जीवा,
मधुस्रवर्जरी

जीवन्ती, मधुप्रियः, भूमिजम्बु, मधुसखतूरिका, I,

मधुरपोरती L , मधुरेण \underline{mL} , मधुत्रय, मधुखारा

L, जीवन्ती, मन्दारी sur, प्रयूरः sur, मयूरः

Susr, मयूर, मरु m hpr, मरुतः m pl hpr,

मरुत्तकः hpr, मरुद्भवा L, ताम्रमूला, मल्लारिष्ठा

L, महद्भाकणी L, महानकाकः m buddh, महानुम्भी L,

महाविजयपटव buddh, महाजहा L, महाजम्बु, महाजम्बू

f hpr, महाजाविनि f car, महाज्योतिष्मती L, महाक्षेत्रा,

महाक्षेत्री L, महानन्दा L, आरामशीतला, महानीला

महापादुषकम्

L, महापादकः, महापादकम् (?) ddh, महापादकः, /

(?) buddh, महापिण्डीतकः L, महामहा car, महामुचिचिन्द

Buddh, महारैवः, महारैवम् (?) buddh, महारैवः L,

महावपः L, महावार्षिका L, महावेगवती Susr,

महाशणपुष्पिका L, महाशतः, महाशतावरी L, महाश्रावणी

Susr, महाश्वेतवर्षी L, महाश्वेता Susr, महारसमङ्गुली

L, महारसगन्ध्या Susr, महारथाक्षः, महारथाक्षम्

(?) Buddh, महिषी L, मेहन्द्वाङ्गुली L, मेहन्दी L

महीजरी L, मांसच्छदा L, मांसपुष्पिका L,

माकन्द्यी L, माञ्जि-पत्रम् L, माणः L, माणकः,

माही L, अतिविषा, मायूरी L, मारीचः

L, कक्काउ, मालती L, विशल्या, मकारिका,

माकण्डी Bhpr, माकसी L, माकारि L,

माकूरः Hcar, माक्यपुष्पिका L, माणपुष्पी, मिरिका

L, मुकुलः L, मुकुलक, मुक्ता L (राजना),

मुखवारिका L (अम्बष्टा), मुञ्जातः Ausr, मुण्डा

L, मुण्डिका L, मुण्डारिका, मुण्डारी L, मुनिनिर्मितः

Bhpr (मुनिडिण्डिश), मुनिविष्टः L, मु

m ParGr, ach, मूलपर्णी L (मार्गपर्णी), मूलपौती

L, मूत्रपथि L, मृगरसा L, मृदुवर्णिनी L,

मृदुगन्धिकः
(चर्मकशा), मृदुगी L (दोषातकी),

Buddh , मोदः L (अलम्बुषा) , मेधावती L , मेघः

Susr , मेघपुष्पा L , मेघातु mL , मोचनी L , कण्ठकारी ,

मोचिका L , मोदा L , भजमोदा , मोदाद्या L ,

भजमोदा , मोहनवाहिका Susr , मोहनवल्ली pr ,

मोहनीका Susr , यतुका L , यवतिवता Susr ,

car , याष्टिलता L , भमरानि , युक्तरसा , युक्तरास्ना

L , युगलाक्षर , युगलारव्यः L , योगेश्वरी Thor ,

रक्तकोशातकी L , महाजली , रक्तपथी L , रक्तसारः

L , रक्तकधिर , रक्तसारः Susr , रक्तसारः T ,

अम्बुवैतस, रक्ताङ्गुल L, जीवन्ती, रक्तामः

L, रजस Bhpr, पपटे, रणमुष्टिका L, रम्यः

L, ब्रह्म, रसाढ्या L, राक्षसी, चण्डा,

राजनीलिका L, राजपरोक्षी, मधुरपरोक्षी L,

राजपुष्पी L, करुणी, राजपिया L = करुणी L,

राजभक्षः L, रामच्यर्दनकः (v.l. रामाच्यर्दनक),

रामतरणी, रामतरुणी L, रिङ्गणी L, कैवर्तिका,

रुक्मिणी L, स्वर्णक्षीरी, रुद्रनिर्मल्यम Bhpr, रुद्राणी

L, रुद्रजटा, रौमफला Npr, रौगशिखिन् m L,

शैमशफलः Thor तिष्ठिश, रोमाकुविशपिन L ,

लघुवर्णी L , लघुपत्रकः L , रोचनी , लघुवर्णी L ,

राक्षा , लाञ्छि thomas , लिङ्गजा , लिङ्गिका

Thor , लिङ्गिनी L , लिङ्गि L , रोचनी ,

लोभकरणी L , लोभितिका Susr , वंशदत्ता L = वंशपत्नी ,

जीरिका, वज्रशल्या L , वाङ्मणी L , वज्राण्डि (?) f

Thor , वज्जुलकः Th , वज्जुलकद्रुम Riv , वरपत्नी

इरावती

Madanav , ~~वनवि~~ , वनतिक्ता varbh , श्वेतबुहना ,

वनभालिनी L = वराही , वनजः L , शृङ्गि ,

वर्णकः susr, (?) वर्णिन m 12.2652, वरवर्णिनी

L = प्रियङ्गु, फलिनी, वरश्रेणी m, वरकः (only),

वर्मकाशां, वर्मकाषा, वस्त्रभूषणः L, वस्त्रभूषणा m,

वस्त्ररङ्ग L, वल्लिशकटो-^{तिका} L, वाचः (only),

वाजिशत्रु m L, वातौना L v.l. प्रताना),

वायसजङ्गल L, काजङ्गल, वारणपुष्पः m, वारिभवम्

, वालाक्षी L, वावलः (?) m L, वाशा

Kaus, वाहसः L, विकटः L, विशा L, गोजिह्वा,

विनाकृष्ट L, विप्रलोभिन् m L, किंकिरात, विराजः

L, विठला L, श्वेतबला, विवृता susr, विशालः

L, विशाली L, विश्वग्रन्थि m L (हस्तपयो) ,

विश्वेश्वरी varBrS, विषकण्टकिनी L, बन्ध्यकर्कोरकी,

विषमर्दनिका, विषमर्दनी, विषमर्दिनी L, विषमूपा

L, विषलाङ्गुलः, विषलाङ्गुलम् susr, विषाणका

AV, विषाभावा L, कृष्णधत्तूरक, विषारी m (L =

व्युत्करञ्ज

महाचक्षु, () susr, विष्वक्सेना L, प्रियङ्गु or फलिनी,

विष्वक्सेनकान्ता car = प्रियङ्गु, विषाणिनी L, विस्त्रा

L, हपुषः, विरगन्धा L, विहाह्रा L, वीरपुष्पा

L, वृकः L, वृक , वृकधूमकः Gar, वृका

L, अम्बुषा , वृतपत्ता L, वृद्धकोटरपुष्पी L, वृद्धवला

L, वृद्धिदात्री L, वृन्ता L, वृश्चिः Susr, वृषकः

Susr, वेणुग्रथः (?) Mark, वे L, अम्बुषा ,

वेदिन L, अम्बुषा , वैश्वधूमः Gar (prob)

गृहधूम
वेधधूमः , वैगन्धिका Gar, वैधात्री L, ब्राह्मी ,

व्युत्पुष्ट L, व्यल्कशा 10.16.13 , व्याधूपदः

GarBrS , व्यालजिह्वा L, शक्तक L, विजया ,

शक्रादनम L, शङ्खनाभी Susr, शिवरा , शङ्खिनी Susr

Car, ¹⁻Gariga, शैवु (render doubtful) Pancar, शैदी

L, शणफला Pa, 4.1.64, ¹⁻artt 2, Pat, शतावरी ¹⁻sil,

शतपादी L, सितकार्भी, शतमन्युकण्ठि, शतमन्यु

काण्ठिन Pancar, शतावरी, शम्बुकपुष्पी

Dhar, शैरवपुष्पी, शरपर्णिका (L), शरपर्णी (Pan 4.1.

64, ¹⁻ch) , शल्यदा L, मेदा, शल्यः m pl L,

शशिशिम्बिका L, शाकबालेयः L, ब्रह्मयष्टि, शाकमृषः

(?), शाकमृषम ¹⁻Haus (v. l. शाकमृष, शाकवृष),

शाखाम्बा, शाखाम्बा, शाण्डदूर्वा ¹⁻AV (v. l.

पावर्णी) , शाही , कृष्णजीवन , शिखण्डः

L , शिखावत n , चित्रक , शिखिमोदा L , अजमोदा

शिखण्डः aus , शिखगर्भजः L , पाषाणभेदन , शिखान्जनी

L , शिववल्लिका , शिववल्ली L , शिशुभारी VarBr , शीत-

पल्लवा (भूमिजम्बु) , शीतपावकम् susr , शीत-

वक L (महासमडुग) , शीतवका L , महासमडुग

शीर्षपर्णी L , शुक्कर्णी Pan 4.1.64, Sch , शुक्नाशनः

L , शुक्ल , शुक्नासा susr , शुक्ल , चित्रक ,

शुक्लक्षीरा () , शुक्लक्षीरी () , काकोली ,

शुक्लरोहितः L, शुचि m, चित्रक, शुष्क-

शैचनिका, शुष्कशैचनी L, शुष्कशैचनिका, शुष्कशैचनी L,

शुनककच्युकः L, शुनकच्यु, शुष्कन m, चित्रक,

शूलघ्नः L, तुम्बक, शूलदोषहरी L, शूलपणी L,

शुङ्गकः L, जीवक, शैलसुता L = महाज्योतिष्मती,

शैवः L, वसुक, शैकहारी L, वनवर्षिका,

शौणपुष्पी L = सिन्दूरपुष्पी, शौणमाशनः L (नील)

शोषापहा L = क्लीतनक, शैवचण्टा L, श्रवणाह्वया

शुश्रू, शौलता L, महाज्योतिष्मति, शैष्मण m Car,

श्वेतः L (जीवन्तु) , श्वेतकण्टकारी , श्वेतकरी ,

श्वेतकपोती ^{gusr} , श्वेतघण्टा L , नागदन्ती , श्वेतच्छदः

L , श्वेतपाकी ^{पुष्पिका} , हरीतक्यादि , श्वेतपुष्पिका L , महेशान-^१

श्वेतपुष्पिका L , पुत्रदात्री , श्वेतपुष्पिका L , पुत्रदात्री ,

श्वेतफला ^{Pan L.1.64, Vartt 2, Pat} , श्वेतकुक्षी L ,

श्वेतभिण्डा ^{Car} , श्वेतमहोदिका L , श्वेतराज्ञी L ,

श्वेतरोहितः L , श्वेतवान्ताकी L , श्वेतवता L ,

सन्धाङ्गुलचपुष्पी (?) ^{Sāmayar} , सञ्जीविनी L , सञ्जीविनी

L (v.l. सञ्जीविनी) रुदन्ति , सस्मारः L , सपीतकः ^१

साप्ताहिका

~~सप्तलिका~~ 1.1 1.2, (say) नोवाही ,

सप्तलिका Susr , सप्तार्चिस् m PW , चित्रक , सप्ताह

Susr , सप्तल , समाह्व L , गोविह्व , सरिका L

= हिङ्गुपत्नी , सर्पघातिनी L , सर्पदण्डी L , गोक्षी

L , सर्पदमनी - L वन्ध्याकर्कोदकी , सर्पनामा ,

सर्पमाता L , सर्पसहा L , सर्पसुगन्धा *

SānavTr , सर्पाक्षी Susr , स्वंशा Caus , सह AV ,

सहमाना AV , (probably) सहस्रपर्णी AV ,

सहस्रवीर्यी Susr , car , साकुलः L , सादनी L

कटुकी , सायकपुष्पा L, झारपुष्पा , सारपाशाः

L, prob * धामनी , सारभूषिका L, * देवदाकी , सारा

L, * कृष्णात्रिवृता , सारी L, सप्तला , सिंहपिप्पली

L, * सिंहली , सिंहा L, नाडी , सिंगुडी, सिंगुडी

L, सितपर्णी L, अर्कपुष्पिका , सितपुष्पा L,

सितवता L , सितशिंशपा L , सितसायका L ,

सिताङ्गः L , सिलोवार Kaus' (v.l.) सिलावार ,

सिन्दूरपुष्पी L , वीरपुष्पी , सिपुन्ता Kaus' , सिराका

L, (prob) सितान्नाला AV , सुकुन्दनः L, बरि ,

सुमेहिनी Lpr , सुवंकरी L , जीवन्ती , सुगन्धपत्रा

L जरा , सुगन्धिका Susr , सुजाता तुवरी ,

सुदन्धिका L सुदन्धा , सुपत्रः , आदित्यपत्र

सुपत्री L गङ्गापत्नी , सुरकाष्म Susr , सुरङ्गा

कैवर्तिका , सुरलता L , सुरश्रेष्ठा L , सुरसी Tabb

सुराजकः भृङ्गराज , सुरेश्वर L ब्राह्मी , सुवक्त्र

L सुमुख , सुवदनः L , सुमुख , सुवर्चिका L ,

सुवर्जिका Car , सुवर्णकः , सुवर्णकम् (1) Susr सुवर्णसिंहा

सुवर्णकैतकी Dait , सुवर्णक्षीरी Susr , सुवर्णनकुली L ,

सुवर्णपुष्पा, सुवर्णपुष्पी VarBr, सुशिम्बिका L, सुशीता

L शतपत्नी, सुषमा (handon, सूकरपादी VarBrS,

सूकरिकः, सूकरिकम् VarBrS, सूक्ष्मपुष्पी L यवतिक्ता,

सूक्ष्मशारवः L जातकूर, सूक्ष्मपर्णी MW, Car, Vagbh

सूक्ष्मभक्ता L, सूक्ष्मकण्डुकः L, सूक्ष्मकालु m L

निशमिङ्गा, दुग्धपेया, लोमवल्का Susr, सौभाग्यम्

L, स्थलकन्दः L, स्थलपद्मः MW छत्रपत्र, तमाळक,

स्थविदा L, स्थूलपुष्पः L, वक्र, स्थूलपुष्पी L, यवतिक्ता

(v.l. सूक्ष्मपुष्पी), स्निग्धकन्दा L कन्दली,

स्नेहघ्नी

Car, स्नेहहर्करा

Car, स्पृशा

L

भुजङ्गघातिनी

, स्पृश

(ifc f आ) (v.l. स्पृशा)

स्फूर्जः

L

स्फूर्जेक

,

स्फूर्जेकः

Sur, Car, Sur,

स्फूर्जनः

L

स्मारणी

L

स्मृतिवर्धनी

L

ब्राह्मी

,

सत्तयः

AF, Maus

तिलक

,

स्वगुप्ता

VarBr.

स्वर्णभूषिका सम्भूता

L

लिङ्गिनी

स्वर्णभूषिका

L

स्वर्णभूषिकाः

L, स्वर्णम्

AF

स्वर्णमातृ

L

स्वर्णमातृ

L

,

स्वर्णवर्णमा

L

स्वर्णवर्णी

L

स्वर्णवर्णी

स्वर्णवर्णी

L

स्वर्णुकी, स्वर्णुकी

L

स्वर्णुकी, दुग्धिका

स्वर्णुकी

स्वर्णुकी

L काटभी , हंसादिका L (हंसपदी) , हयकातरा ,

हयकातरिका L , हयकथरा , हयकथरिका , हरितपत्रिका

L , हरिश्चि m Kālac . हर्षिणी L , हस्तज्योति m L ,

हस्तिन् mfn L अज्मोदा , हिङ्गुशिशिरिका ,

हिङ्गुशिवारिका

ghor, Car , शतपत्नी , हिङ्गुलः Pancar. (v.l. हिङ्गुल)

हिमजा L , क्षीरिणी , हिमदुधा L क्षीरिणी ,

हिमाद्रिजा L , क्षीरिणी , हिमाराति m चित्रक ,

हिमावती L , हिरण्यपुष्पी Susr , हिरण्यरेतम् m चित्रक ,

हमकारिका

हम L , हेमदीशि Susr , हेमजीवन्ती L , हेमका

AV, Padch, हेमलता Bhp, हेमाङ्गा L चण्डीरि

a ind of p. and its fruit दाडो (= हरितक्यादि, धाङ्गा

९ हरितक्यादि Kas, डाङ्कणी Caner a kind of p. (

bearing a berry, the inner part of which is waxy and aromat.

ic) कक्कोलः Susr, R, etc कक्कोलि Pāncad a kind of p.

causing sneezing घोणा pr a kind of p. (commonly

huyabara or ānabara) धुकः L धुका a kind of p.

growing in Malava वस्तगन्धाकृति n Bhp लक्ष्मणा a kind

of p. (growing on garbace leaves) अवकर Kaus (known

ind on Mina-vat) सीविका Tr a kind of p. growing

on the Hindavat विषाणिन् n L रुषम् a kind of p.

having a poisonous root गृहीविषम् Susr a kind of p. (prob

Leucas linifolia) दीणः L a kind of p. related to the

Hemionitis Cordifolia दीर्घपर्णी L a kind of p. serving

as a substitute for the Soma plant श्यामलः Kātyār, 'Ich,

पूलीक a kind of p. (used as an antidote)

भुजङ्गघातिनी L a kind of p. used at sacrifices रङ्गवर्तिका

रङ्गवर्तिका Saṃskarak a kind of p. used for colour-

ing white श्वेतः. Susr a kind of p. with poisonous root

मुञ्जा Susr 5.2.3 a kind of p. with fragrant leaves

सुगन्धिनी L आशमशीतलः a kind of p. with sweet

juice मारुतः L a kind of p. with poisonous leaves

वरदारुः Susr a kind of p. with fragrant leaves सुनन्दिनी

L a kind of p. with a tuberous root लुलापकन्दः L a kind

of p. with poisonous fruit वेणुका Susr, कर्तरीयम् (?)

Susr, मेषशृङ्गः L, बटुङ्गः L, (the seed of which is

said to resemble a cow's test) डालाहन्तः. Susr a kind

of roma ~~aka~~ p. रोमादिः Susr , कन्दवत् m Susr 2.18.14

a kind of thorny p. रक्तबीजका L a kind of arvira p.

जातर्णुरिहः , जातवर्ष्यकः

L a leaf of the Tālī

p. तालीपत्तम् VarBrS 27.3, तालीपत्तम् L made from the

p. Shadra and Tūṇja (as a circle) भद्रमैत्र mf(ई)n

Kaus' made from the p. Brakya ब्राक्य mfn , Kaus' made

of the bark of the Tanāla p. तामल mf(ई)n An 1.2.37

made of the p. triparni त्रिपाण mfn (irreg) Kātyār

15.5.9 the making nut p. भक्षितः , भक्षितः , भक्षितः

भक्षानकः Bhpr. भक्षानकी L, गोरवृक्षः Bhpr ,

वक्षिनामने m a medicinal p. उग्रजन्धा , कीराशकम्

L, आरक H. of a p. and of its fruit कोशातकी

(ganas गोरदि and हरीतक्यादि) a parasitical p.

पराश्रया L, अधिष्ठाकः Heat a parasitical p. Vanda

सेव्या L a p. अपेतरक्षिणी (also called प्रेतरक्षिणी

or अपेतरक्षिणी १४.) the p. bean माषः (माषम्

अधिवर्दि) the p. bearing a sort of fragrant resin

कुम्भिनं m L the p. brahmi दुरिच्छदा, दुरिपणी

Upr the p. brihaṭ jivanti जीवपुष्पा, जीवपुष्प L a p

(bhūta-kesi) केशी L , (commonly called Beṭ Sunth)

विन्ध्यपत्रः (or ई f) L , (commonly called Suya- th

onti or parrot's beak) शुक्रजिह्वा W a p. (commonly

maruvaka, sukla pushra, tilaka) सुकलपुष्पा L the p. cori-

ander कुसुम्बरी Susr कुसुम्बरी m Susr, VarBr the p.

damanaka दलामकः L the p. dhārā snuhi त्रिधारा L

the p. Mudha-Pāshava गोमदकः L the p. ending with the

ripening of fruit फलपाकनिष्ठा Susr, फलपाकान्ता n,

फकपाकावसना, फकपाकावसानिका L the p. Gandhavallī

गोवन्दनी L the p. ghoshātakī जोरना L the p.

Gojihvā अनडुजिह्वा the p. Gokdhura गोक्षुरकः Susr,

VarBrS 76 , Susr, VarBrS 76 the p. Gorakshī

चित्रा L the p. granthi parna गुल्मः L गुच्छः ,

छदः L a p. growing in wet weather on trees and

stones गियदशनः L the p. Gundārocānī अङ्गुरस्तः a p.

having no decided stem (such as the Hinti or Parleria)

स्तम्बः L the p. Hitāvati अङ्गुरः (अम् or अङ्गु

Un) , अङ्गवक्रकः. the p. Jivanti जीवन्ति L , जीवा

L , जीवन्ति L the p. Jivavridhi जीववृद्धि the p.

Jyotsni ज्योत्स्ना L Sch the p. Kakoli काकी, काका

L , कोकोलः L the p. Karpil a गुण्डारोचनिका L, गुण्डारोचनी

Car 1.1.82, Sch the p. Kosātakī ज्योत्स्निका L the p. Katuka

जननी L the p. Kritavedhena ज्योत्स्निका Car, Sch the

p. Kshudra cañcu त्वक्सारभेदिनी L the p. Kshudrā mlikā

कुशली L the p; madana (? damana) दत्तामलः L

the p. Raha jyotishmati सुतेला L the p. महाज्योतिष्मती

आग्निहोत्रा, महाज्योतिर्मनी, आग्निगर्भा

the p.

madhāmea त्रिदन्ती

Bhor 5.1.130

the p. maruvaka रुक्मसूत्रः

L s p. (mundiri) प्रवृजिता

L the p. of Tridchi

जीवभद्रा L, जीवश्रेष्ठा L the p. parpata तृष्णादि

m L the p. Patraka गुन्द्रः

Bhor the p. Prapaundarika

अनुजम् the p. Prerna herbacea काष्ठजम्बू f L the

p. Naktika काका L a p. resembling Carpodacn Pruriens

सूक्ष्मपादिका L a p. ~~xxx~~ similar to marjotam समीरणः

(ifc आ) L the p. sukshma parni काष्ठनी L the p.

Svarna^lshiri

हेमशिरा, हेमशिका

(?) हेमशीतम्

L , हेमशिका

L the p. Sveta rohita

जनवल्गुमः

L the

p. that yields the red and ~~lx~~ black berry used for the

jewellers' weight (called Retti)

अरुणा

L the p.

Trayamana

अनुजः

the p. vrid^hdhi

तुष्टि

f L the

p. which bears fragrant resin

कुम्भम्

L a p. which

does are fond of smelling before the expel urine

कुम्भम्

a p. which grows again after being cut

वीरुध्

f

(once in h, n) L the p. wild rice

नीवारः

a p.

with an aromatic seed इभकणा L a n. with red blossoms,

used by ~~XXXX~~ dyers आम्रनाम a n. with ten rills माला

n, Var the poisonous fruit of the p. Karenu करपुष्पम्

Susr 2.251.18 the Priyangu p. स्त्री L, the root of a n.

अमृतः L the Senna p. निपातिका the sensitive n.

वज्रा L, वज्रकारिका , संमोचनी L, the spur-

se p. सुषा L, सुषी the Tamāla p. तापिच्छः Mālatim

5, Git 11.11, तापिच्छः Kathās 104.90, तापिच्छः L a water

p. उदक्यः, उदक्यम् aus the white Blau (a kind of p.)

श्वेतवक्रा MW a white Ghoshā p. श्वेतघोषा MW the

white Pāsna p. श्वेतपसना MW a white sensitive p. तज्जरी

L the white Trivrit p. श्वेतात्रिवृत् f MW a white variety

of the Trivrit p. स्वानुभूते f MW a young p. शिशु m

(often ifc) .

a class of 5 plants with tuberous roots पञ्चमूलम् ,

पञ्चमूले. Susr, Dhpr, etc, पञ्चमूलम् a collective

N. of 8 p. श्रसाष्टम् L, a decoction from the fruits of

5 p. (the Jambū, Salmali, Vātyāla, Bakula an Badara)

पञ्चकण्ठः (?) L, decorated with p. शोध mfn ManGr

deprived of p. निर्गुरु mfn Bhp the 5 (bulbous p. called)

Suranas पञ्चभूरणम् L, the five p. called bālā (viz bālā

māra bālā mahābal atibālā and rājabālā) पञ्चबला L, a group

of 5 p. with tuberous roots पञ्चमूलम्, पञ्चमूली Susr,

ther, etc पञ्चमूतक a groups of p. षष्ठः, षष्ठम्

(often written as खण्ड), ग्रन्थ (of p.) आरोहणम्

L, a kind of Kadamba : other p. धूर्ताकदम्बः L, ' lord of p. '

(the Roma plant) नन्त्याति m PV, US, Br, Gr, Bhp ' lord

of p. ' in RV (applied to soma) in h (applied to the

moon) वीरुधाम् पीते ,

lord o the p. with a milky

sap क्षीरिवाः L , क्षीरकच्युकिन् H. of various p. विषाणी

L , सिंही FarGr , Susr , सिना Susr , सिताह्वः L ,

क्षेत्रोहित , क्षेत्रोद्यु , सोमवत्कः Car, Susr , Shpr ,

सोमवत्कः R , स्वर्णपुष्पा , स्वर्णपुष्पी L H. of various

well known p. सुभद्रा L , p. and animals भावाः स्यान्नुमाः

the p. Bala and Atibala वले f du Susr p. growing

on dry land स्यत्समधैषवयः f pl VarBrS possessing with

प. सौमध mfn lānGr produced from p. (as fire) अपचिज

mfn Kir5-14 produced from the decoction of the fruits of

6 p. the Jambū, Salmali, Vatyāla, Palula and Padara

पञ्चकषायस्थ

पञ्चकषायज, ~~पञ्च~~ mfn Susr a quantity of p. growing in

a thick cluster वनम् (once वनः R 5.50.21) RV,

etc. राशिश p. महाकन्दः L, rich in p. सौमधवती (Sāyana)

RV 10.75.8 (fig) said of p. which at budding time long

to be touched by the mouth ~~xxxx~~ or foot of a lovely woman

देहकः (also n L) देहक, देहकवती, देहकित् (Ragh 19.12)

the science of p. उद्दिष्टिद्या a species of other p. पत्तिन्

m L a species of p. उत्तानपर्णकः L, the springing up of

p. उद्भूतनम् surrounded with Avakā p. अवकोत्तम् mf(आ)n

IV 8.7.9 various p. सदनः (ifc fआ) L, वातघ्नः L,

सुकुमारः L, various species of p. प्रीतसैला L, water

abounding in Sipāla p. शीपाका A, a well overgrown with p.

e.c अन्धकूपः the world of p. ओषधिलोकः 8Br 13 .

plantain n अंशुमत्फला, अंशुमत्फला, काष्ठा

L जातकम् L जातिका L प्रसू f L मोचम्

Vagbh सारलरु m L .

the fruit of the plantain खैरः (only) the

fruit of the p. tree मोचम् Susr, a kind of p. कनककदली

Nech 77, यम्पकरम्भा L, a kind of usa or p. रक्तकदली

L, a kind of p. सुवर्णकदली, ह्रमफला L the wild p.

काष्ठकदली L, काष्ठीरसः L, फलाद्या L, वनकदली

L, जन्तमोचा L, शितारम्भा L, सुकाष्ठा L, the p. tree

कदम्बः, कदम्बि (कदम्बा L) Gusr, , both, कदम्बि

Shpr, a young p. tree कदम्बकदम्बि Eriich the p. tree

आयनच्छदा L, उरुस्तम्भा L, कोचकः, शिनिध्रः

L, the flower of the p. tree शिनिध्रम् 'sis .

plantation n वाटः MBh, Kāv, etc, वाटकः.

Kathās, Hcat, वाटिका Kāv, Kathās, Pāncas, वृत्रिमवन्तः

planted adj रोपित Kull on Mn 1.46, प्ररोपित

R, Sāh, विरोपित, रोपित Sak 6.23 (again)

प्रतिरोपित

Pash, उप्त

RV, etc, वृत्तजन्मन्

' planted firmly ' (the world) विहृतः । a p.

forest उपवनम् ।, n. with संनिबद्ध (ifc) MBh .

to be planted आशीष्य VarBrS , आशीषणीय

L , रोष्य MBh, Susr , रोपणीय VarBrS .

planting अन्तरोष्य ind p MBh 1.7063 .

planter n रोपकः, रोपयितृ full on n 3.163

one who plants (edible) roots मूलवापः " .

a planter of trees वृक्षरोपकः, वृक्षरोपयितृ n

full on n 3.163 the p. of a tree वृक्षरोपकः n 3.163.

planting रूपिन् f(इजी) ifc h, full,

अरिपक ifc n, निरिपण ifc, संरिपण ifc v,

परिपण .

planting trees वृक्षरूपिन् f(इजी) h .

planting (the act of) n . रोपणम् Pāncat, Kriohis

, रोपः रोपणम् L. रोपणम् Mālav 1.8,

अवरोपणम् 13.2991 , विरोपणम् ar2r9 .

not planting अरोपणम् .

the act of planting trees वृक्षारोपणम् grain n.

धान्यारोपणम् n. firmly निपटम् tree n.

वृक्षारोपणम् Cab .

plaster vb दिष्ट cl 2 दधि, दिधे

hatur

24.5, r, Kary r, n, etc .

plaster n लेपः h, Hariv, Gusr, etc, प्रलेपः

Gusr, Mark, Var, लेपनम् n, etc, प्रलेपनम्

Car, विरेपः — सुधा h, etc, सुधाखण्ड

Pricch, सुधाप्रचानुलेप — प्रदेष्टः Gusr — उपनाहः,

उपनाहनम् — दधिम् Gusr 2.86.2 .

the act of putting a plaster upon उपनादनम्

applying a p. प्रदेष्टुः Susr having p. सौध mfn R

' living by p. ' (a plasterer, bricklayer) सुधाजीविनः

m L made of p. सुधामय mf(इ)n L white as p.

सुधाधक्क mf आ)n fā, सुधाधवलित mfn Heat, Kull.

सुधावदात mfn MBh, R .

to appear white as plaster सुधावद Non सुधावदति

hurtas .

~~plastered adj~~

plastered adj आचिप्त Mricch, Kathās, etc ,

सुधाधवास , f(आ) , सुधाधयोक्त Peat, full सुधाधवास

h, , लोध , निदध, उपचित.

a plastered house सुधाभवनम् , p. or inlaid with

small stones, or with mosaic कुट्टिम f(आ) L, p. with

लेपनम् (ifc) .

to be plastered विनेष्य being p. विनेष्य

fit to be p. लेपनीय .

plasterer n लिपिकरः लेपकः, प्रलेपकः

कुडथलेपः Pan 3.2.1, art 6, Pat, लेपकारः

Hebr, लेपकृत् m L — सुधाकारः, सौधाकारः

MBh, सुधाजीविन् m L .

one who plasters प्रालेप mfn W .

plastering adj प्रलेपक W .

plastering over विश्लेषिन् Kathās .

plastering n लेपः Yājñ, Kāv, Pur, लेपनम्

cover, h, etc., लिप्पः Pañ 3.1.138, आलेपनम्, आलेपः

लिप्पः w. = लेप्यम् L, विश्लेषः —

(a wall) कुड्यम् L, — गोमुखम् is 3.4 पुस्तकमेन्

n — (of a wall) स्तरणम् ĀsvŚr, (Sch) .

plaster-maker n लेपकरः R .

plaster-washed a. सुधाक्षत 'is' .

plate n शरावः, शरावम् (अर्धचोदि)

Gr̥r, Mn, MBh, etc — पट्टिका Naish, Sch, (esp

now riding upon) पट्टकः Rajat, Kathās — स्थानम्

— भाजनम् Bh, Lav, etc — पात्रम् (ifc f आ) RV,

etc, पात्रो Gr, Gr̥r, Bh, etc — भाण्डकः (Sioch)

भाण्डकम् Kathās .

any metallic plate which is struck धनम्

Hariv 8688 apartment where p. is kept कोशः Mn, Bh,

etc, कोशम् L, Gauri's p. (on which is placed the linga)

of Śiva) गौरीपट्टः an iron p. लोहपट्टिका KātyŚr, Padh

a p. of copper on which a grant is inscribed शासनपत्रम्

W, a p. of copper on which an edict is inscribed शासनपत्रम्

W, a p. of mixed metal struck as a clock घण्टा

the p. of stone on which a grant is inscribed शासनपत्रम्

W, the p. of stone on which an edict is inscribed शासनपत्रम्

W, a p. on which the hours are struck द्वंदः W.

covered with plates of iron लोहचर्मवत् नम in cov-

ered with p. of metal लोहचर्मवत् नम

to be like a plate of पटाय from तटायते

HaC .

plateau in शैलप्रस्थः, शैलप्रस्थम् .

the plateau of the eastern mountain उदयप्रस्थः .

plated adj रसित L .

gold plated सुवर्णपृष्ठ MBh, R .

platform n मञ्चक n n — इन्द्रकोशः,

इन्द्रकोषः, इन्द्रकोषकः — समझः, समझकः L .

an elevated platform of bamboo कणिवंशः hav-

ing a p. प्रस्था a p. प्रस्थवत् a movable n. on

which chariots may be placed स्थवाहनः, etc

(also स्थवाहण) a p. erected for exhibition

श्रीविक्ता a p. erected for particular ceremonies

मञ्चमण्डपः a p. for spectators प्रासादः ¹⁻ ¹⁻ manḍir,

an a p. on a palace मञ्चः śākh, lāṭ, etc a p. on

columns मञ्चः śākh, lāṭ, etc the p. upon a wall

प्राकारधरणे a raised p. of earth on which the

worshippers of Brishna plant and preserve the Tulasi

वृन्दावनम् ¹⁷ .

platter n शरावः, शरावम् (भक्ष्योदि)

GrSrS, Mn, MSh, etc .

a platter of a particular shape (sometimes used as a

lid or cover for water-jars etc) वर्धमानः, वर्धमानम्

the shallow p. belonging to a religious or sacred

वेदलम् .

play vb I खेलाय on खेलायति (कङ्क्षुदि)

Shatt 7.72 — कलाय on कलायते ana कङ्क्षुदि —

क्रीड् क्रीडति EV, , IV, etc प्रक्रीड् प्रक्रीडति

(प्रक्रीडति) प्रक्रीडते , IV, etc, उनाक्रीड्

अक्रीडते

३ (Pān 1.3.21) MBh 3.11095 , (?) अवक्रीड् अवक्रीडते

I, विक्रीड् विक्रीडति EV, , Pur, अनुक्रीड् Pān 1.3.21 —

cl 1 (Athap 9.77) क्रीडति (m c also क्रीडते)

Kar, etc — क्रीड् cl 1 (Athap 9.76) क्रीडति Pān 7.

129 — प्रितस् प्रितसति Kar, Pather, वस् cl 1

(Dhātup 17.64) वसति

(only p) Chandom, उल्लस

उल्लसति, उल्लसते

anar, Chandom — दित cl 4

दीव्यति, दीव्यते, दिव्, विदिव्, विदीव्यति,

विदीव्यते 'ir — विदीव्यते on विदीव्यति विदीव्यते

v, variv, etc — रम् cl 1 Chip, h, etc — वदे

caus वादयति n e also वादयते (with insr rarely shloc of the instrument) 'S3r, h, etc, प्रवद् causप्रवादयति (with acc of the instrument) 'Sankh, h,

etc

(a instrument) अनुप्रवद् caus अनुप्रवादयति

Santhar

(without an object)

प्रवद्

caus प्रवादयति

Hariv, (also प्रवादयति with active meaning MBh 12.1899).

II चल् cl 1 चलति (Dhātup 38.64) Kuval 320

प्रमद्, प्रमन्द

(rarely

प्रमदाते, प्रमन्दति, प्रमाद्यति,

प्रमाद्यते III — (on musical instrument) विनुद्,

विनुदति, विनुदते III (v.l. विनुद्) — संविह

BhP .

III ऊद्, ऊर् cl 1 ऊदते L — किल् cl 1

किलीते Dhātup 28.61 — (as a child) कुमार्य

For कुमार जीत Dhātup 35.25 — वृद् cl 1 वृद्धते

Dhātup 2.20 — वेत् cl 1 वेत्ते I 5.6, v.1. वेत्

Dhātup 15.32 — वृद् cl 1 वृद्धते Dhātup 2.21, वृद्, वृद्धते

— वृद् cl 1 वृद्धते Dhātup 2.21 — वृद् cl 1 वृद्धते

Dhātup 2.23 — वृद्, वृद्धते cl 1 वृद्धते, वृद्धते Dhātup 2.22 —

गुह्यगुहा कृ Genar 96, Ech — वृद् cl 7 (वृद्धते)

Dhātup 29.8 — हल् .

a ball to play with चोदनागुडः I, to p. about परिश्रोड

परिश्रोडते (Pan 1.3.21), परिश्रोडते परिश्रोडते

R to p. along with (another) समाक्रीड् समाक्रीडति b

to p. at dice for जलहर्मद्वि (instr) b 2.217 to

p. around उपक्रीड् उपक्रीडति b 12.3832 to p.

as a child कुड् cl 6 कुडति Dhātup 28.89 to p. for

पण cl 1 पणते (or. also पणति) (with gen

or acc) , व्यवह व्यवहरति, व्यवहरते (gen) Pan 2.2.

57, ch to p. higher अतिद्वि b 10.42.0 to p.

in music वद् caus वदयति n c also वदयते

sh, P, Hariv to p. a musical instrument संतड् संताडयति

MBh, ~~संवाद्~~ संवाद् caus संवादयति, संवादयते

h, Kathas, वितुद् वितुदति, वितुदते the to p. on an

instrument वेणु, अभिवाद् caus अभिवादयति h 3.

14386 to p. over अधिक्लिङ् (acc) अित्र, the to p.

the man पुरुषाय on पुरुषायत Hariv to p. together

संक्लिङ् संक्लिङते (Pan 1.3.31, rarely संक्लिङति)

h, that to p. upon (a musical instrument.) संक्लिङ्

संक्लिङति Laty, (a musical instrument) विरण्

caus विरणयति the to p. ith संक्लिङ् संक्लिङते

(Pāṇ 1.3.21, rarely संक्राडति) (with instr of thing and

instr with or without सह of pers) ṇ, Bhatt , रम् cl 1

रम्ते

† (instr) Bhatt to p. with anyone at dice for उलट्

cl 1 उलटते (instr) (acc) ṇ 2.7f to p. with the

tongue लिट् intens केलिङ्यति, लेलेटि ṇ, ṇ, etc .

to allow to play क्रोड् caus क्रोडयति ṇ 1.644.

4.329, ṇ to cause to p. दिव् cl 4 देवयति ṇ, केव्

caus क्रोडयति ṇ 1.644, 4.329, ṇ, (a musical inst-

ument) मुर्छ caus मूर्छयति ṇ to incite to p. दिव्

caus of desid दुःश्रूषयति Chatt 5.49 to make into a n.

नीरकी कृ Hariv to lose at n. विदिव् विदिव्यति,

विदिव्यते Kath, h to lose (esp. at n.) ह caus

हारयति, हारयते Kav, Kathās .

play n I स्वेति — Git 11.30, — स्वेतनम्

Balar 4. $\frac{16}{17}$, स्वेतनम् Kasik 12.72 स्वेता

कष्टोद — स्वेता 18.5, , usn. etc स्वेतनम्

h 3.1106, 5.13.23 & 55, संक्रिडः, स्वेतनम्

, Bh², Lit, स्क्रिडः L, निस्क्रिडः Trshar विक्रिडा

Bh², विक्रीडितम् Sadbh², प्रक्रिडः 19, parav, केठि

m f in 6.357, Kricch, etc, केठो rarely for केति,

केठिक्रितम् Balar — कीता Bh, Kāv, etc, अवर्तिका

— विहारः Yājñ, Bh, , etc — विनोदनम् Kāv, Kathās

— विलसन् L — विलसन् (ifc f आ) Bh, Kav, etc,

विलसितम् Kav, Rathās, विलसन् 3.1829, व

विलसनम् Megh, Das .

II उपरसः Br, PārGr, Bh, etc — ऊति f

BhP 8.5.44, कारण T — किलः L — द्वेलनम् BhP 11.

17.32, द्वेलि f h 5.1.29, 10.11, कति , द्वेलिना

BhP 5.8.14, द्वेलितम् (also द्वेलितः Pān, Viddh) BhP

10.22.12, (nl) 8.9.11, (द्वेलित) Bh 14.1060 (sch)

— दायम् Pāncad — देवः L, देवनम् L — दोस्थः L

— द्यूतम् AV, ŚrS, Mn, MBh, etc (द्यूतः only MBh 2.2.119)

— (sport) जूतः Jātakam — जर्मन् n MBh, Kāv, etc

— निधुवनम् L — यज्ञः (ifc f आ) Yājñ, MBh, R, etc

— रीडि f Kāth, śch (omitted in other texts) शीडि

— रत्नव्यम् — रूपकम् Dasar, Śāh, etc, — रूपम्

(ifc) Dasar .

any play नाटकम् Hariv, Kāv, etc , रसः L

child's p. लीला h, Kāv, etc, बालक्रीडा Cat ,

बालकैलि f बालकैली Das, बालक्रीडनम् Kāv, बालक्रीडनम्

Hariṣ consisting of p. श्रीरामय . mf(इ)n h 14.1486 ,

श्रीरामय mfn Cat, song of p. प्रियदेवन mfn h full

of p. नहेत mfn Kāv, Kathās, having a beautiful p. on

words सुश्रेष्ठः mfn in mere p. श्रीरामात्रेण ind Pāncar a

kind of conversation in a p. उत्तमोत्तमकम्, उत्तमोत्तमिकम्

har a kind of p. कुलकम् मुष्टिद्युत , चतुश्चाकम्

Sinhās , नारकम् hah , पक्षरात्रि f Cat , पुष्पावचाकम्

Cat a kind of p. consisting of one act नाट्यरासकम्

ah a particular kind of p. बुद्धिकम् Sinhās a p. fellow

वैश्वसिकः L p. for पणविया (comp) Balar p. for

life प्राणधत्तम् with p. of the eyes नयनचरितम्

racand, p. of the mind बुद्धिविलसः with a p. ground

केलिस्थले antis 1.10 p. o colours छाया usr ,

arBr 68.89ff, Ragh 4.5, with (ifcf आ) etc p. of

features इतिहासाध्यासितम् with a p. on words भाषाचित्रकम्

Balar plot of a p. कारणम् with mere p. काम with. Nav

etc relating to p. कामय with cat tiger's p. (. of

a metre) शाबूतविक्रीडितम् Git, Gratab, Chandon .

play-board n आकर्षः L .

played a: j विक्रीडित Bh, संक्रीडित — क्रीडित

Kāv , Kathās, Pājat, — विक्रीडित Kāv, Kathās (विक्रीडितम्)

in pers 1, क्रीडित Bh, वादित Bh .

none with whom not'er has played सहपांसुक्रीडित

Kād p. with विक्रीडित Bh .

to be played (a rana) राजध्वन्य Rājāv, Bālar ,

(as a musical instrument) वाद्य Cat , (as a musical

instrument) प्रवेश्य Rādh to be p. with वेद्य

1000 .

having played कीडन Pāncat .

to cause a musical instrument to be played by द

caus वाद्ययति m c also वाद्ययते (acc instr) Pān 1.1.

58, Vartt 2, Pat .

player n क्रीडकः L क्रीडितृ m 1.13.40 —

कदम्बावेदकः, कदम्बावेदकः L — शर्मिषुत्रः (v.l. शर्मिषुत्रः)

— वोदकः L — रक्तकः L, रङ्गचरः VarBr.

one who plays आदेवक mf (इ) n L, one who p. a

musical instrument प्रणेतृ m L, one who p. on the

lute परिवादकः L, a player on a tabor आङ्गिक mf

L, a p. on a musical instrument वादकते m Sangit, a p. on

any musical instrument वादनः F, वादिनः ! m a still

in p. वर्णकः L, what plays देवक mf (इका) n who p.

देवक mf (इका) n .

play-fellow n अर्यमन n MW, IB, '93r, TBr —

इरानीकः L .

playfu adj क्रीडावत् - विकासिन् R, Pash,

ihurtas, विकासवत् sāh, सविकास Kāv, VarBrS, etc

— कुतकौतुक, लल w — सुरत Un 5.14, Sch.

having playful limbs (said of a bull) लीलाङ्ग

the p. butting of a bull against a bank of any kind

वप्रक्रिया Pash, वप्रक्रीडा Pash p. movement of the

eyebrows भ्रूविचर्षितम् R, भ्रूनिभेदः sāh, भ्रूविभ्रमः,

भ्रूविकासः Legh a p. quarrel विश्रम्भः (ifc f आ)

very p. सुललित (आ) Pash, Kāv, etc.

to be playful एल्लाय Kon एल्लयति .

playfully सलीलम् ind , th — यशोवस्वम्

ind Vikr .

playfulness n विकसिता, विकसितम् Hariv,

Mālav, Rajat वैहार्यम् MBh परेका .

to be conciliated by playfulness (applied to a brother

inlaw) वैहार्य mfn MBh , (applied the relations of a

wife) वैहार्य mfn MBh .

play-ground = क्रीडास्थानम् P 6.83.48, Pāṇad,

क्रीडाप्रदेशः 3.164.6, क्रीडादृशः 2.94.1,

उपक्रीडा P, प्रक्रीडः PsvGr, विक्रीडः Hariv —

प्रवारः Hariv .

Purgā's playground देवीक्रीडा Brih the middle of

a playing-ground मध्याधिदेवनम् Saitr a playground in a

town (where people assemble for recreation) सानिवेशः L

a p. near a town (where people assemble for recreation)

सानिवेशः L.

play-hill n क्रीडापर्वतः Kād, क्रीडापर्वतः

Kād. क्रीडामहीधः Ratnav 4.14, क्रीडाशैलः osh, Ucat 1.6.

play-house n 1 विहारगृहम् .

2 प्रेक्षागारः, प्रेक्षागारम् Variv, प्रेक्षागृहम्

Variv, रङ्गमण्डपः, रङ्गमण्डपम्, Rāv, etc, रङ्गमण्डपः, रङ्गमण्डपम्

Kathās, रङ्गशाळा L .

playing ad I क्रीडिन् VS, TS 1.6.7.5, Car 2.5.2.

20, क्रीडत RV, AV, etc, क्रीडि or क्रीडि

RV, Maitr 1.10 (said of the winds) 6, P 1.87.2,

क्रीडनक f(इका) L, क्रीड RV 1.37.1 & 5, 166.2,

प्रक्रीडित MBh, प्रक्रीडिन् RV 7.56.16, (flames)

क्रीडुमत, क्रीडुमत RV 10.3.5, (Soma) क्रीडु, क्रीडु

PV 9.20.7 — ललन MBh, ललित Kāv, Kathās, Rājāt,

सलील f(आ) MBh, P — उल्लसिन्, ललक L,

लस

II दिव्यत — धून (a musical instru-

ment) निनादिन् ifc MB, Hariv — (a musical instrument)

प्रवादक Hariv — रामक Vop — रामक — वाद .

not playin अक्रीडत EV 10.79.6 .

ceasing to play उपरतरास .

' playing all instruments ' सर्वतूर्य निनादिन् m p.

at being a hero विरकीत Bear ' a p. ball for monkeys'

(the skull cranium) पिक्कुन्दुम L p. ^{for} of money हिरण्यधू

at . Fortunately साधुदेविन AN, MB p. place द्यूतभूमि

f Katyā'r , अक्रोडः 1.18.0 p. the man (esp. in sexual

p. skilfully साधुदेविन् 4V, 1.18.0 p. the dantavina दन्त-

विनाम वादयत Pancat 1.18.0 p. the man (esp. in sexual

~~intercourse~~ intercourse पुरुषायित Amar, 1.18.0 p. unfair-

ly दुयुतदेविन् 4.532 p. well on an instrument (?)

पार्वधार, पार्वधात Pan 3.2.49, Vartt 2 p. with यु

p. with the supreme spirit आत्मक्रीड NrisU p .

desiring to play विक्रीडिषु Paris 2.454 .

desirous of playing दिदेविषु Chatt 9.32 .

wishing to play with दुयूषु (acc) Shatt 9.32.

playing क्रीडनम् L, Sh, Hit, संक्रिडनम् Hariv

— कूडनम् L — दुरीक्षम् (दुरीक्षः ?) Sh, Kav, दरीक्षम्

(दरीक्षः ?) .

fond of playing प्रियदेवन gain in p. आदेवनम्

विलसन्मरीचि

L having rays of light p. (मृग a lotus flower

for p. with कौलिकमलम् (aurar) means of p. आदेवनम्

place for p. उपक्रीडा , आदेवनम् AsvGr 1.5.5,

Gobh p. about in water उपक्रीडा Gobh, Pancat, Gobh ,

तोरक्रीडा Megh p. a musical instrument वादनम्

Gobh, वादनम् (ifc f आ) in, Gobh, etc p. at chess

चतुरङ्गक्रीडा the p. at lines राज्यदीक्षायेतम् p. for

परिपणनम् udr a p. for girls कुमारीक्रीडनम् sana

अवादि p. for life प्राणदुरादरम् Gobh p. the sand

पांसुविकर्षणम् Gobh , पांसुलखनम् Gobh, पांसुक्रीडनम् asav,

पासुक्रीडा

Paris p. in water करपत्तिका, करपतम

p. on a flute वशीगीतम् Trishabhan p. the part of

anyone विउम्बनम्, विउम्बना Kāv, Tur p. together with

dust (in childhood सहपासुक्रीडनम् Mālatīm p. together

with sand (in childhood सहपासुक्रीडनम् Mālatīm p. with

विनोदः Comp, Kāv, Kathās, Pāncat, etc p. with balls

गोळक्रीडाः Hariv 15542ff the pleasures of p. क्रीडामुदः

f pl Cit 9.9 time for p. पणकाळः Sh water for p. about

in विहारवारि n each .

desire to play विक्रीडिषा Th 3.8.3 .

plaything n क्रीडनकः Th, Sak, Th, etc,

क्रीडनीयम् Th 13.420, kad, क्रीडनीयकः Kathas

50, 71, विक्रीडः HParis, क्रीडापरिच्छेदः Th 7.5.56 .

after the manner of a plaything क्रीडनकतया instr

ind Th 5.20.32 a child's p. बालक्रीडनक Th made a p.

of विक्रीडित mfn 3hP ' the state of a p. ' क्रीडनकृता .

plea n आश्रयः I. — उपेक्षः In 9.268, Rach,

Kathās .

a defendant's plea that the charge against him has

already been tried प्राङ्मन्यायोत्तरम् jān, Sch the first p.

In an action at law पूर्ववादः Viśhn, jān, Sch making any

thing a p. ध्वजीकृष्णम् p. and counter p. नादानुवादो

in du a special p. a law (admitting a fact, but quali-

ifying or explaining it so as not to allow it to be a matter

of accusation) प्रत्यवस्कन्दनम् Brihasp .

to make a plea ध्वजीकृ .

the pleasures in a lawsuit उत्तरप्रत्युत्तरम्.

pleasant and I सुखम् ॥३॥, etc, सुखिनः

॥३॥, Kāv, etc, सुखाश्रयः Pañcat, Pāh — प्रिय f(आ)

ife, प्रियात्मनः ॥३॥ — मनोरम् f(आ) ॥३॥, ॥३॥,

Kāv, etc, सुमनसः ॥३॥, ॥३॥, ॥३॥, ॥३॥ — कविर

f(आ) ॥३॥, Kāv, etc, रोचनः f(आ) ॥३॥, ॥३॥, ॥३॥

कृचिष्य Hariv, कृचित Sankhar, MB, यथाभिहित

Lathas, कृचि P, कृचिर-रञ्जनीय Sarvad, संरञ्जन

f(इ) wadh-हृद्य f(आ) n, etc, हृदत MBh,

, etc, हृदयप्रिय f(आ) fusr-हर्षण MBh, Hariv, etc,

हर्षणीय Lalit-मञ्जु MBh, Kāv, etc-आमञ्जु

ttarar-प्रासादिक f(आ) MB, Kārand-मधुर f(आ)

AsvGr, f, fusr, etc, मधुक् f(आ) MB, AV, Maus, मधु

f(ऊ or वी) MB, T, मधुमत MB, AV, etc, मधुरक्

-मनस्कान्त fusr-मनोभिप्रायग MBh-मन्द f(आ)

IV, , 'an'har, मन्द्यु RV 9.86.17 — मृष्ट h,

av, etc .

II अनुमत आस्वादनीय ahavy — काव्य :

f(आ) — पोक्ष f(आ) L — पुण्य f(आ) RV, etc —

पेशल f(आ) (सिद्धादि) h, av, etc — प्रधुम्नः

Subh, काम — प्राप्त रूप L — वन्द्युर f(आ) (Un 1.)

42, hch) Inscr, Kalid, Gaur — भद्र f(आ) RV, etc —

भव्य h, av, etc — रक्त f(आ) av — रण्य

IV, AV, रण्व f(आ) RV, रण्वन् RV 5.4.10, रन्त्य

PV, AV — राम f (आ) IBh, Kav, etc — रास

PV, AV, यक्षस्वत AV — वाम f (ई or आ) P, etc

वीत RV, SankhSr — शुभ f (आ) An, Bh, Kav, etc,

शुभलोक f (इका) L — श्रुमत Bh, Kav, etc —

हर्षत RV — सम्यक् W — सुराप f (आ or इ)

W — सुषीम L — सौम्य f (ई later आ once in P) सौम्या

RV — स्थोन f (आ) PV, TS, Pr, GrSrS .

again pleasant पुनःसुख Pan 2.2.14, Vartt L, Pat

all p. विश्वमहस RV, SankhSr anything n. सुखजातम

Cit drinking what is p. अदूपा BY 8.77.11 having a p.

inner nature अदूदर BY 8.33.5, 3.54.10, 8.48.10 'having

a p. scent ' (N. of Vishnu or 'iva) श्रीवासः Bhav 'hav

ing a p. voice ' (the Indian cuckoo) कलकण्ठः L the

having a sweet and agreeable and p. voice मधुरचारुमञ्जुरः ^{स्वरात्}

Thermas 84 ' having p. flowers ' (a kind of plant)

स्वादुपुष्पः L in a p. manner वामया in BY 8.9.7 in a

p. way प्रियम् Kar, प्रियेण more p. हृद्यतर with ,

साधीयस् Sah , मन्त्रतर P more p. than स्वाधीयस्

(abl) PV, etc most p. मन्दतम EV , नीततम PV most

p. to the heart हृदयतम not very p. नातिरमणीय

of p. appearance रुचिरमूर्ति has of p. conduct रमणीय-परा

Chup of p. form रुचिरमूर्ति has of p. speech रुचिरभाषण

has of p. taste मनःसुख Susr (a night) p. with नि

cool and warm winds सुखशीतोष्णमादृत a place of p. resorts

रमति f IV, TBr ap. abode सुखवासः B. licat , n

रम्यः, रम्यम् (?) wishn p. and true (as speech)

प्रियसत्य L (with Jains) p. and true speech (one of,

the five qualities belonging to right conduct सुवृत्तम्

Sarva p. and unpleasant शुभाशुभ (आ) in, etc

p. and unpleasant things प्रियाप्रियम् (n du) प्रियाप्रियाणि.

n pl av, Chap, in, etc p. during coition रतिप्रिय तās

p. drink प्रयस n p. flavour सुखास्वादः p. food नि

सुखाशः , प्रयस n p. (i.e. tepid) water

सुखसलिलम् Titus p. in cold weather शीतरम्य

p. in the evening प्रदोषरमणीय p. rest सुखशय्या

R a p. site स्थानम् Sit, av, Laty a p. situation स्थानम्,

RV, AV, Laty p. sleep सुखशय्या a p. spot मनो

Vishn p. through food अन्नशुभ Jaiwip p. to be heard

कर्णसुभग Venis p. to go गमनप्रिय Pan .2.15, ch p.

to hear सुखश्रव, सुखश्रव्य Ragh, श्रुतिसुखद

(VarBr), श्रुतिसुखावह (Ritus) p. to look at सौम्यदर्शन

in, , प्रियदर्श NDh p. to see सुखदृश्य Pancer p. to

the ear कर्णसुभग Venis , श्रुतिसुख ~~ph~~ p. to

the feet पदसुख Hariv p. to the sight of प्रियदर्शन

(en) h, Kav, p. to the stomach हृद्य f(आ) n,

MBh, etc p. to the taste स्वादु f(वी) RV, etc p. to

the touch and of beautiful a pearance स्पर्शरूपवत् Th

the sword of p. speech सूक्तासि m unitin all that

is p. सैयक्षाम Chlp very p. सुसुख f(आ) R,

Hariv ' uttering p. sound s ' (the sound of voice)

मन्द्राजनी RV 9.69.2, (Maich 1.11) very p. सुप्त

f(आ) RV, etc, स्वभिराम R, प्रस्वादस RV, स्वादिष्ट

f(आ) RV, etc, स्वादुतम say very p. to see सुसुखदृश्य

to be pleasant सुखाय Nom सुखायते 3rd, कृच

pass (dat) R , स्वद्, स्वाद् P VS , रमणीय f(आ)

Up, 1st, etc , (to) स्वद्, स्वाद् cl 1 (hatup 2.17)

स्वदते (Ved also स्वदति) (da or en) PV, etc .

to make pleasant कृच caus रोचयति, रोचयते

AV, A itBr, Kum , प्रप्री caus प्रप्रीणयति Divyāv ,

स्वद्, स्वाद् P VS, TBr .

pleasant-faced adj ^{११}सौम्यमुख f(आ) Kav .

pleasant-looking adj सुखालिख f(आ) Vikr 4.16.

pleasantly सुखम् ind 1S, etc, सुखेन, सुखात्

सुखतस्त ind R .

one who has spent the night pleasantly सुखोपित

(also with रजनीम्) 1Bh, 1, etc p. cool सुखशीत

p. flavoured सुखास्वादु mfn Hit ' p. warm ' (Tepid) सुखादुः

mfn (esp.) sounding p. मन्त्र f(आ) E, A, 1S,

SankhGr sounding p. like a flute सुखवंशविध mfn Hariv

(esp.) speaking p. मन्त्र mf(आ)n PV, AV, 1S, Sankh-

Gr, कलप्रकाश mfn 3car, शबल mfn 1, शिष्टवाक्य

mfn VarBrS to live p. at a place सुखवास (acc with

वस) .

pleasantness n रम्यता (Prataṇ), रम्यत्वम्

(R) — द्युस्ता Tav, Sāh — स्वादु n bh .

increasing pleasantness कदूबृम् mfn W 6.77.11.

' pleasant-rayed ' (the moon) हृद्यंशु m L .

pleasantry n नर्मन्, n मन्त्र, वार्त्त, etc .

pleasant-voiced adj अभिजातवाच am → मन्त्रजिह्व

RV .

please vb I सुख cl 10,4 (chātun 5.75, 36.14)

सुखयति, सुख्यति vb, Kāv, etc, सुखाकृ सुखा-

करोति Pāṇ 5.4.63 — प्री caus प्रीणयति

(प्रापयति Siddh, प्रा-यति Vop) ĀsvGr, Mān, Ṛbh,

etc, प्री cl 9 प्रीणाति, प्रीणीते cl 4 प्रीयते

(ep. and m c also प्रीयति, प्रियते, प्रियति) — PV, etc,

आप्ति (आप्तिणाति AitBr 2.4) PV, TS, ŚBr — संतुष्ट

caus संतोषयति, तुष्ट cl 4 तुष्टयति (metrically also

तुष्टयते) Śāṅkh' 1.4.198, ~~तुष्टयति~~ caus तोषयति

(or metrically PV 10.27.16, तोषयते) RV, etc — प्रसदा

प्रसीदति (ep. also प्रसीदते) (with Impv) — अभि

PV 9.2.2 — तृप् cl तृप्ति (PV, TS, etc) cl 5 तृष्णीति

(Dhātup 2 g क्षुब्धादि) cl 6 तृपति (Dhātup) Dhāt. 1f

— रम caus रमयति RV, Kāv, etc — ~~caus~~

कृचिं दा ~~ch, hariv~~ कृचये भू, कृच

cl 1 (thātup 18.5) रोचते (Ved and ep. also रोचति)

(dat or gen) in, ~~th~~, etc, प्रकृच प्ररोचते RV,

सम्प्रकृच सम्प्ररोचते ~~th~~, प्रतिकृच प्रतिरोचते (with acc)

RV, विकृच विरोचते R — संरञ्ज caus

संरञ्जयति ~~thP~~ — छन्द cl 10 छदयति, छन्दयते

cl 1 छन्दति (with dat) P, Ser 8, (with acc) ~~th~~

12.7379, √अच .

II अतिशुभ-न् intens I (with gen of the per-

son) RV 1.169.4, 5.31.12, 8.31.1, Dhātup 1.17 — का

intens RV 10.29.1 — पन् RV 8.74.11 — दी cl 3 P

RV, AV, Br — दी cl 3 P RV, AV, Br — ति, धिन्व

cl 5 धिनोक्ति Kav — प्रतिया, प्रतियाति (acc) R —

प्रवृ caus प्रवारयति R .

III वृण cl 6 वृणाति Dhātup 2.40 — स्वर्द cl 1

स्वर्द Dhātup 2.18 .

to please any one आभि, त Ā (dat) विक्र, दशस्या

ind (dat) RV 7.99.3 to p. in approaching उपप्रजिन्व

P (Say) RV 1.71.1 .

to be pleased रभ cl 1 RV, etc , आप्री

Ā TS, Lāty , हृष cl 4 हृष्यति (ep. also हृष्यते)

PārGr, in, hCh, etc , अभिनुष अभिनुष्यति Kathās , कन

cl 1 कनति RV 4.24.9, Phatup 1.17 , दै cl 1 धायति

Phatup 22.11 , जुष cl 6 जुषते (also) cl 3 irr

जुजोषति rarely cl 1 जोषति RV, AV, etc , मद

caus मदयते , मादयते RV, VS, Kaus , रण, रन cl 1, h

रणति, रण्यति - RV , सैकन (only सैकान) RV 5.3

17, सह cl 4 सहाति Phatup 26.2 (to delight one's self) to become n.

~~प्रसद~~ प्रसद प्रसीदति (ep. also प्रसीदते) n, th, etc .

to be greatly pleased with सम्प्री सम्प्रीयते

R, etc to be much p. परितुष परितुष्यति परितुष्यते

BHP) th, Kav, etc to be p. to प्रतिकृत् caus प्रतिरीच्यति

(acc) th to be p. with प्री cl 9 प्रीणाति, cl 4 प्रीणीते

प्रीयते (ep. and m c also प्रीयति, प्रियेते, प्रियति)

(mostly प्रीयते) (gen, instr, loc, abl) th, etc , वृत्

cl 4 तृप्यति (RV, TS, etc) cl 5 तृप्णीति (Phatup)

४ क्षुब्धादि) cl 6 तृपति (Thātup) (gen, instr or

rarely loc) RV, etc, नन्द cl 1 (Thātup 3.30) नन्दति

ep. नन्दते RV, etc, संतुष संतुष्यति Bh, Kav,

etc to be p. with any one तुष cl 4 तुष्यति

(metrically also तुष्यते gen, dat, instr loc or acc with

प्रति) SankhSr 1.17.5, Bh, etc to be p. with anything

तुष cl 4 तुष्यति (metrically also तुष्यते instr)

SankhSr 1.17.5, Bh, etc to be p. with अभिजुष

RV 4.23.1 & 4 , रुच cl 1 (Thātup 18.5) रोचते

(Ved and also रोचति) MSh, R , अभिरुच caus PA

MSh, etc , अभिरञ्ज अभिरुज्यते (instr) , छद, छन्द

छदयते

cl 10 छदयति, cl 1 ~~छ~~ छन्दति I (acc or loc) RV 8.

50.5, 10.27.8 , अभिमन्द I RV 10.50.2 , (said of the

gods) अक् cl 1 अकति RV , तुश् cl 1 तोश्ति

(instr) AV 3.17.5 , रण caus रणयति, रणयते

(loc) RV, TS, AV , हर्ष cl 1 (thātup 15.7) हर्षति

(rarely हर्षते) RV to make completely p. सम्प्री

caus सम्प्रीणयति Pur, Heat to be p. with आका interm

(loc) RV 1.122.14 , आकृन् intens (loc) RV 10.11

147.3 to feel p. सुखाय Nom सुखायते Das, Kad .

to wish to please प्री desid पिबति PV .

please अङ्ग ind .

please tell ननुच्यताम् Uricch 10. $\frac{52}{53}$.

any that may please विभ्रत mfn Sarvad .

doing ~~that~~ that which pleased most प्रियकृत्तम

mfn having the face turned in any direction one p.

यथासुखमुख mfn In 4.51 moving as one p. कामग

mfn an officiating priest who does as he p. यादृच्छिक

W one who acts as he p. अनुकामीन mfn Pāṇ 5.2.11 a per-

son who knows how to please an elephant मलहारक mfn

L one who pleases (others) तोषयित् mfn ifc Śis 16.28

(v.l.) when it p. यदानिकाम् ind ŚBr .

pleased adj I प्रसन्न, प्रसादवत्, प्रसादित

MDh, प्रसन्न PV 5.60.1 — हृष्ट MDh, etc. ~~MDh~~

हर्षित R, Hariv — उद्धर्ष BhP — प्रीत, अभिप्रीत

AitBr, प्रीतिमत MDh, Kāv, MārkaP, सम्प्रीतिमत MDh,

प्रीणित MDh, Pāncat, Bhāṭṭ, प्रीणित — सुखित

Kāv, Kathās, etc — तुष्ट MDh, etc, तोषित MDh, P,

BhP, Śak 7.1, Kathās, संतोषित Bhartr, Pāṇat — प्रमुदित

MDh, P, etc, प्रमुदितवत् Kathās, प्रमुद L, मुदान्वित

R, मुदयुक्त, मुदयुत MDh, मोदित P, सामोद Gīt.

અનુમોદિત .

II અનુનીત — અનુરક્ત — આશ્ચર્યિત —

આશ્ચર્યિત Divyav — આરતિયત — જુષ્ટ PV 9.42.2

— ધિત III — નિરત Mn, Var, Bbh, Kav, etc — પ્રચ્ચાત

— પ્રતીત AitBr, Bbh, etc — પ્રફુલ્લ, પ્રફુલ્લ

Pān 7.4.89, Sch — પ્રમનસ Bbh, Kav — પ્રહ Gal,

પ્રહન્ત Pān 6.4.95, Sch — મન્દુ PV — રત Bhp,

રતવત R — વિશ્વૃત L — સમાજિત Bbh, , etc

— સ્તિમિત III — સ્વાદિત III .

completely pleased

सम्प्रीत

Bh

easily p.

आशुतोष

BhP exceedingly p. प्रहृष्ट

Bh, P, BhP, Var, Kathās,

Pāṇcat, etc greatly p. सुलंकित f(आ) W highly p.

परमशकुण्ड

P looking p.

प्रहृष्टमुख, प्रहृष्टवदन: rkp, फुल्लवदन

W more highly p. प्रीततर Ragh much p. सम्प्रहर्षित Mbh ,

सपरितोष Kāv, Kathās (सपरितोषम् ind) not much

p. नातीप्रीत

Bh

not p. with

निष्प्रीति

(loc) Gaut,

Bh (you who are) now p. अधाप्रिय

PV 8.8.4

one who

has been p.

कृतप्रिय

Bh 3.166.14

one who has become p.

प्रसेदिवस
~~कृतपिय~~ p. and satisfied ~~प्रसेदिवस~~ Karand p. in

mind ~~हृष्टमनस~~ (P), प्रीतमानस (Bh), प्रीतामन (PBh,

प्रभा), हृष्टसङ्कुलाBh, प्रीतिमनस = ~~स~~ p.

with संतोषिन् (comp) Yājñ, Santis, Sarnāp, प्रीत

R, etc, अभिरुचित, अभिरत (loc), चय ifc

p. with horses अश्वसूनुत f(आ) RV 5.79.1-10 (voc)

p. with sacrifice यज्ञवृध AV well p. सम्प्रीणित

MarkP, सुमनस RV, etc well p. with प्रीत f(आ)

(loc) RV, etc, संतुष्ट (instr or comp) Bh, Kāv, etc

with a p. mind परितुष्टेन भावेन.

to be pleased तोषणीय , तोषयितव्य 13h 9,

तोष्य 13h , रञ्जनीय Kathās , तृप्णीय

Pāṇ 8.4.2, Wārtt 7f, Pat , आप्याय्य 13h .

not to be pleased अतोषणीय ' be p. to ' (sometime

it is a mere expective | अपि (with Potential or Imp-

erative) be p. to give दातुम् अर्हसि to be p. with

अभिमतस्य Kom Ā AV 11.2.25 being p. with अभिकृषि f

(loc or in comp) BhP, etc .

having pleased प्रीणयित्वा ind .

pleasing adj I प्रसादिन (ifc) BBh, प्रसादनीय

Lalit — प्रीणन Susr — अभिराम f(आ) — रम्य f(आ)

Sr, etc, रामणीयक L, रमणीय, राम f(आ) BBh, Kav,

etc, रमण f(इ) BBh, रम (only i c) — सैतोषक

It, तोषण f(इ) BBh, BBh, तोषक, परितोषयितृ

Sis (v.l. परितोषिन , परितोषक Sinhas , परितोषण

BhP, तोषिन ifc 4, un 5.7, तोषणीय Galit 5.125—

मनोश्च f(आ) Bh, Kāv, etc, मनोनुग Hariv, रोचक

, रोचमान Bh, Kāv, etc, अभिद्रुचित, रुचक ,

रुच्य f(आ) Naish—रञ्जक f(इत्त) Cat. रञ्जन

f(इ) (ifc) Git — पाठु ~~सि~~ RV, AV, Bh, etc,

सुचाठ Bh, Kāv, etc — मञ्जुक Kāv — सुभग

f(आ) RV, etc .

II अभिद्रूप f(आ) AV 8.9.9, n, etc — उपावी

VS 6.7 — कौमलीय 'ak 623, Shartr, etc — कान्त

f(आ) - कौमल f(आ) 2, Tricch, Susr, 'ak, etc —

पक्षुष्य ChUp 3.13.8, Car 1.5.89, Rājat 3.493 — पन्ध्र

— (?) पाटु Rājat 1.213 — छन्द 1.92.6, 8.7.3,

छन्द 1.55.4, छन्य IV 8.101.5 — जात

ifc L — दक्षिण्य f(आ) Ith 4.167, 'ak 4.18, Cāh 3.

35, Pratāpar, Brahmap — दृश्य Bariv, Tāv, Tur — निगु

(L) — निदर्शिन f(इ) 2.108.18, (सर्वलोकनिदर्शिन

v.1. सर्वलोकनिदर्शिन, सर्वलोकनिदर्शिन, निदर्शिन (v.1.)

निदर्शन) — न्युङ्क् L — पारक f(ई)

W — मङ्गल्य f(आ) — रक्तक L — लङ्क् f(वी or 5)

100h, Kalid — लङ्क् Kād, Gālār — लुकित — सुखादि

— सुरभि f(इः or ई) PV, IV, Aitor — सौमन

f(ई) W — स्वरूप L .

not pleasing अरोचमान , अरोच्युक् Waitre,

अहृद्य Susr , अनभि रूप .

all pleasing सर्वथा PV as p. to each यथाभिमत

lit, Vocas, bathas becoming n. सभगम्भनिष्णु Pan 3.2

57, सुभगभावुक Pan 3.2.57, churtas having a p. aspect

ससंदृश PV having a p. tongue रंसुजिह्व PV

' having a p. voice ' (the Indian Cuckoo) कलध्वनि

m 5, रंसुजिह्व PV ' not entering (into) ' i.e. not p.

(to one's mind) असंयत AV 18.1.14 not very p.

नातिक्रित eat of p. form प्रहृष्टरूप ish of p.

speech प्रियप्राय ' p. children ' (H. o an elementary ^{le})

grammar by alāstrin) बालरञ्जनी p. dignity पुष्यानुभावः

Uttarav 4.22 p. discourse पाटु m n sc & pl Hariv 117

Pāṇcat, Kād, Kcar, etc p. majesty पुण्यानुभावः tatarar

22 a p. object आमिषम् n, Kār, Kāthas, etc a p.

sound काम्यगिरिः f p. to all लोककान्त sh, p p.

to Brahmins ब्राह्मणजुष्ट SāṅkhGr n. to heaven स्वर्चनस्त

RV a p. tone कलध्यातः, कलध्यातम् L 'p. tongued'

(pleasant voiced) मन्दजिह्व RV a p. voice कलाकापः

Kāthas p. well सुनन्द a p. word चाटुवचनम्

cit 11.2, चाटुक्ती f Suk p. words चाटुकाः n pl sh

11.5 , चाटुकाः n pl sh 11.5 , चाटु n n sh

pl. Hariv 1144, 'āncat, hāc, Hcar, etc speaking with a v.

voice कलभाषिन् lalat speech at once p. and true

प्रियसहस्रं thinking one's self p. सुभगमानिन् R,

das, सुभगम्मन्य das ' very p. (N. of Śiva) महाकुन्तः

L .

to be pleasing स्वर्द cl 1 स्वर्दते Phatup 2.

18 .

to make pleasing प्रकृच cons प्ररोचयति

1, 11, 12 .

pleasing (the act of) n प्रीणनम् sh, bh, Patnav

रञ्जनम् sh, kar, etc, अनुरञ्जनम् — अनुमोदनम्

— अभिप्रीति f pr — आप्यायनम् in — तृप्पणम् Pan

8.4.2, Vārtt 7f, Pat — प्रसन्ना W .

the act of pleasing by worship संराधनम् W a mean

o. p. प्रीणनम् sh, bh p. the world लौकरञ्जनम्

Vājn, Com .

desire of pleasing पिप्रीक्षा , pr, car .

so as to please चाकृ ind RV 9.72.7&87.21, AV 7.14.

pleasiness n मधुरसः (Bartr. 'c.l.') — शक्ति

f (only L) — सौख्यम् L.

pleasurable adj सुख्य — उचित.

any pleasurable sensation प्रीति — 'prīti', etc

pleasurable sensations प्रीतिरत् — 'prīti', 'kāva', 'śrīti' — sound

made by drawing in the breath (to express ear . sensation

during sexual enjoyment शीत — onomat also सीत .

pleasure n = सुखम् L — हर्षः Mbh p, Mbh, etc

सहर्षः Mbh, 'is' — (with विहारः (in comp) Yājñ,

Mbh, f, etc, (in) विहारः (in comp) Yājñ, Mbh, f, etc

विहति f Kalod, विहारणम् Pāncar — मोदः

etc, (sensual pleasure) प्रमोद f MBh, VS, ŚBr,

MBh, Pāncar, मुद Mbh, Kāv, etc, मोदितम् W, आनन्दः

R — प्रीति f GrŚrS, etc, अभिप्रीति f PBr, प्रियम्

Mbh, Kāv, etc, प्रीतम् — नर्मन् Mbh, Kāv, etc —

हृदयः f, Mbh, etc, प्रहृति f Pan 6.4.95, Ach,

पल्लवि f iiddh — रति f p, n, th. etc, रमणम्

Subh, अभिरति f iiddh 9.7, etc, रतम् f iiddh, var,

etc, आरमणम् f iiddh, f iiddh, आरामः f iiddh, f n, thar,

Chartr, रन्तगम् f iiddh, रमितम् (prob), रन्ति f iiddh

, f iiddh, Pancav Br — रथः — रामः f iiddh — भोगः f iiddh,

etc, उपभोगः, सम्भोगः (f iiddh f आ) f iiddh, etc —

विलासः (f iiddh f आ) MBh, Kav, etc — (of sensuality)

आभिनन्दः f iiddh 14, ChUp, नान्दी f iiddh, f iiddh, आनन्दि

m L — विनोदः f iiddh, f iiddh, f iiddh, f iiddh, etc — कम f iiddh 4.

10.5, ar, etc, कामः, निकामः, १०, ११ — छन्दः

Tam 2.195, MBh, etc

II अवनम L, अवस n — आउम्बरः L

— आशयः — ~~इयत्त~~ उत्थानम L — उद्भवः L

— उपजोषः — कल्लोतः L — कैलम — कौतुकम

MBh 1.17.26 — जन्या L — जोषः 1.170.1 — तोषः

MBh, etc — धर्मन् n, धर्मार्थः m pl n 7.151 —

धामन् n १३, १४, १५ — निवृत्ति — h, var, etc —

पारणम् — १३, १४, १५ — प्रमदः — १३, १४, १५ — प्रमदः n

ममस्य n, m, Br — महस्य n, m, Br

रणः V, VS, AV, रण्यम् RV — रभसः Git — स्तः

(ifc f आ) Ab, Tav, etc — राधनम् (only L)

राभस्यम् — रुच ifc VS, Ab, रुचि

V, etc — रुद्रियम् (Tav) , Br. सुरव — लावितम्

— शातम् L, सातम् L — सौमनसम् ,

स्वधा RV, AV, VS, TBr — इम् (only L)

according to one's own pleasure स्वैरम् ind

Tav, as, etc according to one's . अनु स्वधाम् , स्वधाम्

अनु, स्नधा अनु, स्नधा, स्नधाभिः, जोषः RV, according to p.

यथासुखम् ibc, Tray यथासुखम् in SanthGr,

n, h, etc, यथासुखम् ind h, h, यथाजोषम्

ind h, यथापजोषम् ind h, h, यथार्थम् ind

यथार्थ ibc Gr¹Gr², Trat, Traby, यथावहम् ind h, h,

acting according to p. यथाकामिन् m'n (यथाकामित्वम्)

Gr¹Gr², Santh on Atth, Vajñ acting at p. कामचारित्वम्

Had 2.130.11, कामचारिन् m'n h, h, h, स्वच्छन्द

m(आ)n Vajñ, Kav, ar¹h, etc, स्वच्छन्दक m'n action

according to p. यथाकामचास्म Ch p an action done for p.

वृथाकर्मन् n past, the act of causing p. प्रह्लादनम्

(Hariv , 12.1), प्रह्लादना (Bālar) , प्रीतिकरणम्

addicted to p. विनोदरसिक mfn lathās affording great p.

रुचिरमुद् mfn affording p. सुरदायक mfn Pancar

another p. रसान्तरम् lathās anything arranged for the p.

of cows गौतर्पणम् Paris' 69.7 anything included under

the name p. सुखजान् Sit 10.3 anything that gives p.

सुखार्थः n 6.26 at one's own p. स्वायधर्मिणः ,

स्वच्छन्दात्, स्वच्छन्देन, स्वच्छन्दतः,

et p. यथाकामम्

ind 10, etc, अनुकामम्

ind 11, कामचारेण ind 12

on rat, स्वच्छातः

ind Kathas, etc, स्वच्छा

(ibc) स्वच्छया ind Varan, as, etc, स्वच्छ

(ibc) as स्वच्छम् ind Kathas, Chandan छन्दतः

ind Kathap 1.25, Yajn 3.203, etc, Mariv, स्वच्छन्दतः

ind 13, रुच्या, स्वरुच्या, यथाभिमतम् ind 14

ind, Kathas, असङ्गात् abl ind Balar, या ind 15,

er, 16, 17, Kathas, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

for p. रत्नचिह्नम् (only 3) beginning with p. सुखादि

mfn the being an object that may be viewed at p. प्रकामात्कनी-
यता

Sum belonging to p. सुख्य mfn to be punished at p.

यथाकामवध्य mfn AitBr. bringing p. सुखावह mfn a

carriage for p. पुष्पस्थिः 'Sis causing no p. निशानन्दकर

mf(ई)n Variv ca sin p. अनुमोदनम्, सुखकर

mf(ई)n Variv, प्रियकर mfn , प्रियकारक mfn in ,

प्रियकर mf(ई, आ)n Variv, (to) प्रीतिकर mfn

(comp) Variv, Pan 6.2.15, Variv, सुखिन् mfn h. Variv,

etc , प्रह्लादक mf(इका)n pitus प्रह्लादन mf(ई)n

h, lav, usr , नमि mfn laish , विनोदोपादिन् mfn

Wathas , शतिकर mf(ई)n , श् , रतिद mf(आ)n

parloay , रुचिकर mfn fir , रोचुक mfn aitr , (to)

अनुमोदिन् mfn (gen) tatakam , मयेभिव mfn VS ,

(membrum virile) कपृथ m EV 15.16.16, 17, causing p.

to the wise कविच्छद् mfn say coming with p. आगमिष्ठ

mfn (superl) EV, common p. सजोषणम् Sankhar consisting

of p. सुरवात्मक mf(इका)n consisting of p. an pain

सुखदुःखमय mfn Kathas , सुखदुःखात्मक mfn Kathas consis-

ting of p. water क्रीडास्मय mfn Kathas 28.99 a deity pre-

siding over p. and enjoyment रथस्पतिः m Kathas desire of

attaining p. सुखलिप्सा Kathas desire of p. रिंसा Kathas

Pur done at p. इच्छाकृत mfn everything included under the

name p. सुखजात Git 10.3 the feeling of p. from sympa-

thy अनुमोदः feeling p. and pain सुखदुःखसमन्वित mfn

in 1.49 , सुखदुःखिन् mfn Kathas finding p. in सरस्वत

mfn (loc) Cat , कतिचित् (in comp) mfn Hariv 7671

finding p. in only one thing एकरस mfn R 3, Ragh, etc.

following one's own p. कामचर mf(ई)n MBh, कामचार

mf(ई)n MBh, स्वसचि mfn MarkP, a form assumed for

here p. कामातनु f MBh for one's own p. कामात् ind in,

R for p. विनोदाय ind, स्वरसतः in for the p. of

सकामम् ind (acc) Divyav, for the sake of p. सुखार्थम्

(Ganit) सुखार्थम् (Pañcat) ind, चैवदात्तम् ind Rath-

~~as~~ as full of p. सुखवत् mfn R the genius of p.

रज्जुदेवता MBH given to sensual p. प्रियवत् mfn MBH

पिप्पलादज mfn GitUp giving p. रञ्जने sh, Kav, etc,

सुरवदायक mfn Pāncar , सुरवद mf(आ)n Kav,

VarBrS , सुरवप्रद mfn MarkP , प्रियकर mfn P , प्रोतेद

mfn L , रेचन mf(इ, आ)n Bhatt, BhP , मयस्कर

mfn VS , महस्वत् mfn RV, VS, TBr , रुद्रिय mf(आ)n

(Sāy) RV to give p. (a Sastra root) स्वात् Pan, Mon

great p. गहसुखम् L ground (lit and fig) for p.

विमोदस्यागम् ak having but one object of p. एकाराम

mfn Yājñ 3.58 having no p. निर्विहार mfn Hariv having only

one p. एकस्व mfn B 3, Kath, etc, having p. सेतेमत mfn

Kathas, having p. as one's only brother मिमिक्षोदर mfn Kath

as, having p. only for the interior प्रत्यगेकस्व mfn

amatu inclined to take p. रक्तुमास् mfn 'increas-

ing p. ' (membrum virile) कपृथ m P 10.86.16,17 ,

नादिवधन mfn Th, Th? ' Indra's p. mountain ' (" of

the mountain eru) शक्रकीडाचक्र. I, intention to take one's

p. निजिहीर्ष Kir, like a p. सुखवत् ind Th? a little

p. सुखवत् VarBrS ' lord of p. ' (the sun) रुचिभट्ट

m Sis moving at p. कर्मचारेत्यम् Iāc 2.1-0.18 , कर्मचारेत्

mfn h, f, h, not causing p. भवेत् f(आ) n PV 7.

34.13, 10.53.8, not devoted to p. निभोग mfn h not)

finding any p. in गतस्पृह mfn (loc or gen ' P 2, Bh 7,

as 34.181 ' not giving p. ' (disagree able) अप्रियकर

mfn h 7.204 ' not knowing p. ' (dull spiritless)

अशतेज mfn Bh, not p. अप्रमदः h 12.10/14 object

of p. कामः RV, TS, TS, AV, Śr, h, f, etc, (prob)

one who loves p. सुरते mfn top 3.61 the only p. (कस्य)

R 1, an ornament worn for mere p. (of no intrinsic value.

as a bracelet of lotus) लोताभरणम् ~~xx~~ Sak own p.

स्वसोचि f 'Sis' perception of p. as a reward of former ~~xx~~)

action पुनर्भोगः Col, a place of p. केतिस्थली f Santis

1.16, ~~xx~~ सार्थः Mn, Yajñ, Bh, P, Iricch, Athās, etc

p. and pain सुरवासुरवम् in 12.19 , सुरदुःखे n du KaushUp

p. and pain and the other (opposites) सुरदुःखादि

mfn Mn 1.26 the p. caused by an object of enjoyment

भोजनगृह BV, ' p. chamber ' (the womens apartments)

भोग्यम् Say on RV 10.95.4 ' n. feast ' (a husband)

सुखोत्सवः L ' p. river ' (H. o a river) नमिदा

h, etc, p. in सुमति (loc) R , स्पृहा (ifc f)

(dat gen loc or comp) Bh, P, etc, p. in anything श्रद्धा

Jātakan, p. intoxicating सुखमद mfn Car the n. of

hunting मृगयाक्रीडनम् , मृगयाक्रीडा Kam ' the p. of

Kādambarī's eyes ' (H. of the moon) कादम्बरीलोचनानन्दः

Kād 2.10.7, the p. of living beings जीवभोजन m n

(gen) A V 4.9.3, the p. love रति f n, Bh, to the

p. of royalty राज्यसुखम् VarBr3, the p. of sexual inter

-course सुरतसौख्यम् Vet the p. of the chase मृगयारसः

Vet p. of the gods देवभोगः Bhag 9.20 ' p. parrot '

(a parrot kept for p.) लीलाशुकः A, p. personified

प्रमोदः also प्रमोदम् Hariv, p. personified (as a

child of Brahma) प्रमोदः also प्रमोदम् VP, a p. wood

कामारण्यम् L, possessing p. सुखिन् an Bh, Kav,

etc repeated p. पुनस्तुति f another the royal p. ground

attached to the gynaeceum प्रमदाकाननम् L ' seat of p. '

(the womans apartments) भोगसद्वन् n L, seeking

for p. सुखार्थिन् mfn n 6.49 sensual p. आनन्दः m,

AV, VS, R, Ragh, etc, sexual p. आरम्भम् Gaut 24.4, the

state of having but one object of p. एकारामता Ser 11

a subsequent p. अनुमेदः, taking p. in रुचि f ifc,

रुचिता (in, Bh, etc) रुचित्वम् (P) ifc, taking p.

in a deer मृग द्यू mfn Bhatt, taking p. in a ~~xxxx~~ story

कथानुरागः, taking p. in boons वररुचि mfn Sivag

taking p. in mischief हिंसाविहार mfn taking p. in

one's self स्वात्मोराम mfn Pancar a treatise on p. कामशास्त्रम्

MBh = कामसूत्र , wandering about for p. विहारिन् mfn

MBh, Kāv, etc, wealth and p. अर्थकामम् (R 2.86.6 v.1.)

अर्थकामौ m du (R 2.86.6, Mn 4.176), अर्थकामाः m

pl (Mn 2.13) , wishing for p. सुखार्थिन् mfn Mn 6.49 ,

wishing for sexual p. रिरंसु mfn Hariv, Kāv, Susr, wish-

ing to cause (sexual) p. रिरमयिषु mfn Un 1.99, Sch,

wishing to give p. पिप्रीषु MBh, Hariv , (sexual)

रिरमयिषु mfn Un 1.99, Sch wishing to take one's p.

विजिहर्षु mfn 3h, wish to take one's p. विजिहर्षा

Kir ' with the greater p. ' अवतरम् ind (compar)

v.l. of 17 in stead of अवतर ind 17.6 with great

p. सहता सुखेन, with p. प्रियप्रियेण ind Pan 8.1.13 , कामम्

ind 10h 3.296, 10h , सकामम् ind ivyav , हृपत् ind

RV 2f.10 .

base pleasures क्षुद्रसाः m pl 3h 5.13.10, given to

the mundane p. संसक्त mfn 3hP onaddicted to the p.

of sense वैषयिकः L, वैषयिकजन, the n. of amorous sport

लीडामुदः f pl cit 9.9, the n. of sense विषयसुखम्

MW the n. of world भवभोगः (ibc) 'Santis', whose p.

are destroyed हतसम्पद mfn .

उपजुषति
to excite pleasure उपजुष्, MW 8.23.9, to find p.

धृतिम् कु Ratn 4 $\frac{4}{5}$ to find p. in रुच् caus

रोचयति, रोचयते n, Bsh, etc , विरुच् caus

विरोचयति (acc) , Hariv , संरुच् caus संरोचयति

(acc) Bh, R, Hariv , to give p. मुद् caus मोदयति,

मोदयते Bh, Bhatt , प्रनुष् caus प्रतोषयति

shP , (to) जुष् cl 6 जुषते (also) (loc) cl 3

irr जुजोषति rarely cl 1 जोषति PV 10.105.8 , (by

sexual union) निरम् caus निरमयति shP ,

to have great p. in सुखं कृ , ^{संतुष्यति} ~~संतुष्यति~~ संतुष् (instr) sh, Pav

etc, to have p. in जुष् cl 6 जुषते (also) (dat) cl 3

irr जुजोषति rarely cl 1 जोषति PV 1.167.5, 5.21.5,

Br 3.6.4.7, to have p. in granting anything to जुष्

cl 6 जुषते (also) (acc) (loc) cl 3 irr जुजोषति

rarely cl 1 जोषति PV 6.14.1, to regard anything as a

p. सुखवत् मन to take p. आरम्भ् आरम्भति

n, Das, Kathās, etc , (in) परिम परिमति

(Pan 1.3.83) Bhatt , उच् cl 4 उच्यति I IV , ओकस् धा

पन्म धा (loc or dat) , न्युच् न्युच्यति

(acc or loc) IV , स्ण् स्न् cl 1,4 स्णाते, स्ण्यति

(loc rarely acc) IV , to take p. in visiting अभ्युच्

अभ्युच्यति TS .

pleasure-balcony n विलासवातायनम् car .

pleasure-chariot n श्रीअस्थः Bh 13.2782 .

pleasure-couch n विलासशय्या Kathas .

pleasure-garden n लीलाद्यानम् Kathas . नान्दनम्

SV, AitUp .

a pleasure-garden belonging to a town पुरोद्यानम्

Bh, R, etc, a woman who has the inspection of a royal p.

प्रमदावनपात्रिका Malav .

pleasure-ground n विहारदेशः Bh, H, MarkP,

विहारभूमि f Hariv. विहारः Bh, Hav, etc, देवनम्

L .

pleasureground near the sea समुद्रनिष्कृत, Budra's

p. रुद्राश्रीः Bhatt .

pleasure-grove n क्रीडावनम् , आश्रितः Mb, R

विहारवनम् Pas , कैतिकाननम् L , विलासकाननम् L ,

विलासविपिनम् Prab , कामारण्यम् L , प्रमदनम् ManGr .

a pleasuregrove rear a house निष्कृष्ट mm (ifc f

) MBh, R, Var, निष्कृष्टक .

pleasurehill n क्रीडापर्वतकः ^{Rad}, क्रीडापर्वतः

^{Rad} क्रीडामहीध्रः Ratnav 4.14, क्रीडाशैलः Negh, Heat 1.6,

आक्रीडगिरि m ^{Tas}, आक्रीडापर्वतः Kum 2.43, क्रीडाशैलः

^{Shurtan}, चित्रकूटः ^{Das} 8.90 .

pleasure-hillock in a garden क्रीडाशैलः Negh, Heat

pleasure-house n क्रीडागृह, क्रीडागृहम् P, Sāh, 675,

Sch, क्रीडावस्मन् n Vikr 2.22, क्रीडागृहम् Pagh, क्रीडागृहम्

Ka-bas, Taish, क्रीडागृहम् Kathas, क्रीडामन्दिरम् Das, क्रीडावस्मन्

n Rajat, रतिगृहम् VarBrS, रतिमन्दिरम् Pāncar रति

f VarBrS रतिगृह, प्रग्रीवः, प्रग्रीवम् (" अर्ध-चोदि) L

प्रग्रीवक ifc Hcar .

a kind of pleasure house floating in a lake वालाग्र-

प्रोतिका L, a p. standing in water अम्बुलीलागृहम्

Kathas .

pleasure-lake n लीलावापी Kathās .

a pleasure mound in a garden क्रीडा पर्वतकः Kād ,

क्रीडापर्वतः Kād, क्रीडा महेन्द्रः Ratnav L.14 .

pleasure-mountain विहार शीलः R .

'pleasure-pond' (N. of Wk) विहारवापी, क्रीडाशरत्न

n Hit. क्रीडाकासार Das' , (in which turtles, fishes, etc

are kept for pleasure) क्रीडावापी VrBrS .

pleasure-walk वित्तसविहारः Chartr (v.l.), विहारयात्रा

a royal pleasure-seat

राजनिहारः īrac .

plebeian

adj

हीनकुल, निष्कुलोत्त

Kāv .

Plectranthus scutellarioides पाषाणभेदः Car पाषाणभेदः

L, पाषाणभेदकः Bhpr, पाषाणभेदेन n L, शिवाभिद् m

Bhpr शिवाभिदः L, शिवाभिदः Car, गिरिभिद् f Bhpr

भिन्नयोजनी Bhpr .

the juice of Plectranthus scutellarioides पाषाणभेदरसः

Rasar .

pledge vb आधी कु Comm on Yājñ .

to give in pledge आधा आदधाते, आधत्ते

RV .

pledge n आधि m RV, n, Yājñ, उपनिधि m

In 8.115, etc Yājñ 2.25, dh, बन्धः Pājat, बन्धकः,

बन्धकम्, निक्षेपः dh, Yājñ, dh, Kāv, etc, स्थाप्यः, स्थाप्यम्

L निक्षेप L, उपन्यास^{w.}, प्रतिदयम्, गण्ड^{Mricch}, विनिमयः

L,

Kricch—

L—

any pledge न्यासः in, Yājñ, etc, the circu-

nstance of a p. आधिता Comm on Yājñ, the condition of a

p. पणता, पणत्वम् W, a counter p. प्रतिपाणः

a friendly p. चरित्रबन्धकः, चरित्रबन्धकम् Yājñ 2.61, hav-

ing a p. सबन्धक m.n Yājñ, सबन्ध m.n L, सबन्धक

mfn Yājñ, the nature of a p. आधिता Comm on Yājñ 'per-

sonal p. ' (a hostage) वारिबन्धकः W, a person who has

regained his liberty by redeeming his p. मित्रकुम्भः

a p. which causes confidence in regard to a debt प्रत्यायधि:

L, a p. which may be used until received भोगाधि m

भोग्यादि m, secured by a p. सबन्ध m n, सबन्धक

m n Yājñ, सबन्धक m n Yājñ, the state of a p. पणता,

पणताम् .

pledged add. आधीकृत, आहित

Comm on Tān

etc, निक्षिप्त, धृत (with अन्तरे) Pānc h. $\frac{21}{32}$,

निधृत with अन्तरे Pāncat, परिणितं W .

a cow ~~xxx~~ whose milk has been pledged धेनुप्या

L, the gain made by the use of anything p. भोगतामः

interest consisting in the use of any capital stock p.

कारिका यदि f, one who has p. the milk of his cows (?)

धेनुप्यित ह लारकादि, the profit made by the use

of anything p. भोगतामः .

to be pledged

आधेय

f(आ) Yajñ .

having pledged

आधीकृत्य

ind p .

pledger

n

निक्षेपक

m in .

pledging n आधीकरणम्

Yājñ, अन्धकः,

अन्धकम् , आधमनम्

n 8.165 .

The pledging of milk दुधअन्धकः L .

Pleiades n बहुलिकाः f pl , बहुलाः, ज्येष्ठाः

m pl RV 1.24.10, SBr 2, Tār .

born un er the Pleiades बहुल mf(आ)n Pan 4.3.

33, the third lunar mansion, P. (वृत्तिका) अग्निनक्षत्रम्

SBr .

plenitude n सम्भृति f W .

plenteous adj प्रचुर f (अ), समृद्ध Patnav.

plentiful adj प्रचुर f(आ), सम्बद्ध

f(आ) Kāv, Jāh, सम्बद्ध ielit, Jarakam, किफोत

L, अदभ P 8.47.6, उच्चाह ālar, उद्धर्त,

रेवत् PV, AV, निचयिन् vir, विगुफ् ar'ar,

विफल्फ Kāty'r, विभु or (red) विभू

f(ऊ or जी) , , r, विभूति P, सुभोजस्

AV .

more plentiful भवीयस् 1.63.1, n. through rain

विभोजस् AV 12.1.42 very p. सुपरीप्त R .

plentifully पूर्णपात्रतया ind Pālatin, पशेमीणे

ind RV 9.71.3, भूजा ind RV .

possessing plentifully उपचित mfn १०, Kariv,

Pāncat, etc .

plenty n बहुता Vet, बाहुत्यम् Mth,

Kāv, etc प्राचुर्यम् Bādar, Bāst, Pāncat प्रभूतता

his, प्रभूतत्वम् Pāncat, विभूति Kāv, Kathās, etc,

भूमन् n, etc सम्पत्ति Kāv, Kathās, Vark,

सुसम्पदः f pl panced आचरः r, rusr, etc, —

आचयः (ana आकषाति y. v.) ir, उच्चयः ik,

r, ras, ak, ah, etc परिणय परिमन्

—प्रकरः ah, fa, etc परेकः (1.3.19) प्ररेचनम्

(1.17.6) प्रायः kar, lety, in, ah, etc पूर्णम्

ah, fa जनम् (once वजः 5.6.21) r, rathas —

चन्द्रम् L वित्तानः, वित्तानम् Kav, Varer विसरः

Kav, Rathas समाजः Git 11.21 सुभिक्षम् h, kav,

etc सुविस्तरः Subh .

the cow of plenty शबली, or, furnished with

n. of various goods नैकद्रव्योदायवत् nfn h having

p. of (आदि—) पूयः (i.e) Santhār (perhaps)

having n. of friends मित्रमदस — having n. of

rain निरामवर्षे nfn h, p. of संगृहीत f (com)

hav, n. of sweet intoxicating drinks मधुकाश car .

pleonasm n. स्वार्थः MW .

an expression to denote when a pleonasm is allowed

गोबलीदिन्यायेन instr ind er n et Introd n d.2 ,

ch, a particular kind of p. समाप्तपुनरात्तम् , समाप्तपुनरात्तम्

War, āh, -ratāp, समाप्तपुनरात्तम् .

pleonastic adj पौनरोच्चारिक, पौनराधिक

AsvGr, ch स्वार्यिक Pen, ac, ay, स्वार्थ

f(आ) MW .

a pleonastic expression उत्तिपोषः Latin, etc .

to plot against तनुष्य to वनुष्यति, तनुष्यते

RV 1.132.1, etc .

plot n 1 I कपटप्रबन्धः Hit सामोति 1, 17.

forming a plot against us अस्मदुह 1 1.7 .16

176.3, 3.10.7, a room p. सद्रस्तु a ikr .

2 I (of a drama) वस्तु n Kāv, Pāsar, Sāh, etc

(of a room) वस्तु n Kāv, Pāsar, Sāh, etc .

(in dram) containing the end of a plot फलवत्

man Sāh , (in dram) containing the result of a p. फलवत्

man Sāh, elaboration of a p. वस्तुस्चना Ratnāv, Sāh 'expl-

singer of the p. of a play (the singer) जीजदरीकः

L, (a statement) the p. of which is known उपलब्धार्थे

mf(आ)n (a tale) the p. of which is known उपलब्धार्थे

mf(आ)n, (in case) a second p. प्रसङ्गः (in case

) a subsidiary p. प्रसङ्गः W.

31 an enclosed plot of ground क्षेत्रम्, a p. of

ground आयतनम्, पदम् (rarely पदः) Inscr, a p.

of land भूमिभागः ¹Isvar, Latr, etc, भूमिभागम्

plotting adj गोगताहिन् Rājat .

plotting against one's father पितृघ्नैहिन् 'as .

plotting against an enemy अरिघ्नैहम्, अरिचिन्ता

plough vb कृष् cl 6 कृषति, कृषते RV, A,

RV, A, etc, कृष् cl 1 कृषति rarely कृषते

RV 8.22.6, Lāṭy 5.1.1, ait () RV 3.4.12, th ' in'

कृष्ता), विकृष्, विकृषति RV, Lāṭy, परिकृष्

परिकृषति Sr, KātySr, कृष् caus कृषयति

कृष intens (pr & subj 3 sg चकृषत् int)

3 pl अचकृषुः) RV, A, हत् cl 1 हतति Dhātun 20.

7, हतय Nom हतयति, Vop .

to plough and harrow कृषमतिकृष RV, A, इति

2. 57, कृष्णसमीह Sis 12.21 , to p. for the 3rd time

हत्तीराकृ Pān 5.4.58 , to p. in निकृष् निरुणाते

Araip , to p. in both directions शम्बाकृ शम्बाकरोति,

शम्बाकुरुते shān , to p. repeatedly कृष् वरीकृष्यते

Ved , करोकृष्यते Pān 7.4.54 , to p. the second time

द्वितीया कृ ind Pān 5.4.58, Kās , to p. twice शम्बा कृ

शम्बाकरोति, शम्बाकुरुते shān , द्विगुण ind with कृ

Pān 5.4.59, Kās .

to cause (a field) to be ploughed प्रकृष् caus

प्रकषराते ^{-/}AsvGr .

plough n हलम् L, हलः L, हलम् —

लाङ्गुलम् RV, etc, लाङ्गुलकम्, लाङ्गुलम् Kāth,

लाङ्गुल — सीरः, सीरम् RV, etc, सीरः

MW, सीलम् Kāishth : — (a partic land measure)

हलवाहा Inscr, (also as a weapon, and as a land)

measure) हतः, हतम् (ifc f 3a) h, h̄, etc —

कृत्तः (ifc f 3a Git 2.15) L — कृत्तम् in

3.108 — गोकिः, गोकिः L, गोदारणम् L — खटः

L — वृकः RV 1.117.21, 8.22.6 .

the act of guiding the plough लाङ्गुलप्रहणम्

along the p. अनुसीरम् ind (gana पारेमुखादि, applicat-

ion of a p. हताभियोगः Gobh, being along the p. अनुसीर्य

an on Pan, being near a p. औपसीर्य mfn, being on

a p. औपसीर्य mfn, belonging to a p. हात्तिक m n

Pāṇ 4.3.124 , लाङ्गलिक mfn W , मेर mf (ई) n

fast, body of a p. कूटः, कूटम् L , (i.e. the wood

without the ploughshare and pole) कूटकम् L , the cord

that fastens the yoke of a p. to the neck of an ox योत्रम्

L, drawing a p. सोर्याह mfn W , furnished with a p.

लाङ्गलिक mfn , having a bad p. दुहेल, दुहेलि mfn Pān

5.1.121, 'as' , उपहल mfn Pān 6.2.187, 'ch, having

an excellent p. सुहल mfn Pān 5.4.121,

' having ap. ' (N! of a Balarām) सीरिन् m Hariv

' having a p. like face ' (a hog, boar) आस्यत्ताङ्गः

L, ' having a p. ' (N. of Bala-rāma) सीरिन् m Hariv,

an iron p. share केशी Gal, a large p. हारि m,

near a p. उपसौरम् ind gana parimukhādi, Pañ 4.3.52, Comm

on a p. उपसौरम् ind gana parimukhādi Pañ 4.2.52, om

a particular part of a p. निर्योक्तः Krishis, पञ्चमिका,

पञ्चमी Krishis, शौतः Krishis, स्थापु m

Krishis, a particular p. shaped diagram ताङ्गवक्रम् L,

part of a p. कूटः, कूटम् L, ' p. armed ' (N. of Bala-

rāna) सौरपाणे m L, सीरधुधः Kād, VP, ' p. bannerer

(N. of Janak) सीरध्वजः Bālar, ' p. bearer ' (N. of

Bala-rāna) सीरभृत् m Bh, ' p. handed ' (N. of Bala-

rāna) सौरपाणि m L, ' p. holder ' सीरंध्रः, (a plour-

huan peasant) लङ्कलग्रहः L, (N. of Bala-rāna) हतधरः

हृत्, 'is, हतभृत् m Bh, 'h, 'h, a p. man इतवः, इतवः

(Gay) AitBr 5.25.5 ; p. mate ' (N. of

a man) सहात्मिन् m Buddh, (prob) (used in expl-

aining Saranta) सहकनीय Indst, ' p. meta ' (iron)

कृषिकोहम्

L, ' p. named ' (Jussiacae Tenens) लाङ्गुलम्

लाङ्गुलम्

Susr, a p. ox सैरिकः

W, ' p. path '

(a furrow) लाङ्गुलपथ्यते f L, लाङ्गुलकमार्ग Heat, p. shaped

(as an incision in surgery) लाङ्गुलक mfn Susr, ' p.

struck ' (ploughed) फालाहत mfn Vājñ 2.150, ' p.

weaponed ' (H. of Bala-rāma) हलारुधः h, Hariv, a.

without a pole कुलम् L, the pole of a p. हलदण्डः,

हलवंशः , लाङ्गुलेष f Lāṭy, Trāhy, possessing a

p. लाङ्गुलिन् mfn, the protecting beam of a p. हलककुद्

f WhP, relating to a p. हातिक fn Pan 4.3.124, लाङ्गलिक

fn, सैरिह fn Pan 4.3.124, the shaft of a p.

हलदण्डः, हलमंडः L, a strap of leather on a p. पाशिका

Krishis, striking (the soil) with a p. हलहति fn,

'turned up by the p. (Barleria Cristata) यैरियः,

यैरियकः, सैरियः, सैरियकः Susr.

consisting of 10 ploughs दशहल fn (आ)n Heat

1.5.889, a gift of as much land as can be cultivated with

five p. पञ्चलाङ्गल (ibc) पञ्चलाङ्गलक (ibc) Heat

ats ap, a multitude of n. हत्या ३ पारादि a

number of p. हतिनो L, possessing a hundred large n.

शतहति mfn has', possessing two p. गुग्मलाङ्गुलिन्

mfn heat .

ploughed adj कृष्ट (ifc) Pañcat, etc, कर्षित

L = हृत्य — सीत्य Pan, L — फालाहत Yājñ 2.

158 — खेदित L — शीत्य MW.

badly ploughed दुष्कृष्ट AitBr 3.38 (a field)

p. after sowing बीजाकृत W once n. एककृष्ट L,

p. after sowing उत्सकृष्ट Gal, n. and harrowed

कृष्टसमीकृत Pan 2.1.49, 'as, p. back again प्रातिकृष्ट

L ! p. by Indra ! (growing in a wild state) इन्द्रकृष्ट

Wh, a p. field हृत्यम् MW, फालम् A, n. in the

regular direction (with the grain) अनुक्रमकृष्ट , n.

land (as dirty) रजस् n , (as dusty) रजम्

n , a n. soil फालकृष्टः, फालकृष्टम् n, Gaut , thrice p.

त्रिसीत्य , त्रिहृत्य L twice p. शम्बाकृत L , द्विसीत्य ,

द्विहृत्य L .

to be ploughed कृष्य

Rash 9.80 .

plougher n सौरवाहकः L .

one who ploughs कृषकः in Gaut, Sh. Vājñ, 8,

(a peasant, husband man) कृषः ṭivāv कृषिकः

Kathās, Rājat 5.169, one who p. a field कृषिकः IV 6.

116.1, one who p. the ground for half the crop आधिकः

n .

ploughing adj कृषाण (ifc) Yājñ 2.15, कर्षिन्.

कर्षण in 4.5, Mb, ShP, कर्षक Gaut, MBh

Yājñ 8, (as an ox) कर्षाशु Mb, Yājñ 9.2.5,

कर्षि Vā 6.28 (v.l. कर्षिन्)- Mitro, Kath)- हठहल

L .

ploughing on the border of a landmark सीमाकृषाण

Yājñ .

ploughing n कृषि f, etc, कषः Ap,

Yān 2.217, कृषि f, संकषणम्, प्रकषणम्

, कषि f, हलभृते f L, हलहते f, हल्यः

Pān 6.4.97 — ताडुलग्रहणम् — सारकषणम् Mech .

the beginning of ploughing हलभृते Gobh, p. a

field thoroughly उत्पादनम् L, p. a field twice उद्वाहनम्

L, p. in the regular direction शम्भः L, अनुक्रमकषण

p. up उत्पादनम् Mech 16, the second p. of a field

to obtain by ploughing कृष्ये cl 6 कृष्यते

AV 12.2.1 .

' ploughlike ' हलाभः L .

ploughman n हतिने m Vās, हतिकः L,

हतिकः Rājat, āncat — कृषाणः Gal, कृषकः

Can, कृषिकरः, कृषिकृत m VarBr^s, VarBr, कृषिजोषेन

m VarBr, कृषिभागिन m Heat, कृषिरतः VarBr^s, कृषिन्

m Kathās, कृष्यकारः Vet, कृषाकु m, कृषि m

L कृषिकृत् लाङ्कग्रहः L — सौरवाहकः L, सौरिकः w

— (?) सेतविन् m Hariv (Wilak) .

ploughshare n फालः (फालम्) m, fāth

Kaus. fājñ, फलम् (i c f ā or इ) L, फाल,

लाङ्गुलफालः, लाङ्गुलफालम् — लतमुखम् R — फुलिकः,

फुलिकम् L, फुली L — फूटः, फुल् L, फूटकम्

L — फुलः Gal, फुलिकः L फुलिकः L — नित्या

Gal — फालम् L — शुना (?) — (prob) हलारीर.

Divyāv .

Sala-deva's ploughshare संवर्तकम् Hariv, a good p.

मुफालः, fairs, a particular part of the p.

फाल्गुणसमे (?) Kaus', 'p. defended' (N. of Bala-

rama) फाल्गुणः L.

pluck vb उत्पट् caus उत्पाटयति SākhSr, Gaut,

Susr, n, Pañcat, etc — कुञ्च cl 1 (hātur 7.5) कुञ्चति

h, fāv, etc — कु cl 9 (hātur 31.13) कुङ्गाते,

कुङ्गाते (Ved also कुङ्गाते) 3Br, etc — आस्कु

आस्कुङ्गाते (3Br) and आस्कुङ्गाते (AV 12.1.6), स्कु

cl 5, 9 स्कुन्नाति, स्कुन्नुते, स्कुन्नाति, स्कुन्नीते — ग्रह

cl 9 गृभ्णाति, गृह्णाति, गृह्णीते

Hariv 5238,

Shak 4.6 — (the Soma plant) परिमथ RV 1.93.6 —

प्राचि प्राचिन्तेति, प्राचिन्ते labh, bh, etc — प्रलुप्

प्रलुम्पाति Hariv — प्रशद् only caus प्रशान्तयति

car — बृह्, बृह् cl 6 बृहति, बृहति — cl 1, 7 नजेति ^{बृज्}

वृणाक्ते cl 2 वृक्ते (et au et also नजेते, वृक्ते)

RV. 1. 1. 1.

to pluck off आलू आलुनाति, रिश cl 6

(Dhātup 28.126) रिशति (Ved also रिशते) ,

निबृह्, निबृहति In, Br, Grāṇ, to p. out पट् पटीते

or पटते In, Pāṇ, 10h, etc , उद्धृज्

KaushUp 2.7 , उन्मच्, उन्मन्, उन्मन्नाति, सम्बृह्

सम्बृहति AV, SBr .

plucked adj लुब्धित, उलुब्धित Athas 62.71 —

लून् MBh, Kāv, etc .

plucked off विप्रलून् āh, p. up by the roots

आवर्हित L, that which is p. up बहिस् n

(rarely m) EV, etc .

being plucked लूयमान ,

having plucked up उत्पाद्य ind p .

one who plucks कुञ्च, कुञ्चक, कुञ्चन mfn, one

who p. out hairs कुकुञ्चः VS 16.22 .

plucking adj लाव इ(इ) (i.c) part, av .

not plucking अकुञ्च har n. off निप्रकोपिन्

Jatakam .

plucking = निकर्तनम्, भञ्जिका (i.e. after

the names of planets to denote particular games — प्रचायः,

प्रचायिका, प्रचिन्वत् pan Bh, Hariv ,

the act of plucking (of flowers etc) क्वः Paś,

Kalod, the act of p. out उद्धरणम् BhP , (e.g. the

hair) उद्ध्वनम् BhP, Yājñ, a means of p. up anything by

the root मूलोद्धरणम् (pan) Vet a means of p. up any-

thing of destroying मूलोद्धरणम् (pan) Vet p. flowers

पुष्पप्रचायः Pan 3.3.80, पुष्पप्रचायिका Pan 2.32, ch ,

(to steal them) प्राप्यप्रत्ययः Jan 3.1.50 , p. of प्रत्ययम्

ind Br , लुच् f MW , निष्ठापनम्- Subh . शासनम्

L , p. out लुक्त्वम् Bhpr , लुच् f MW .

desire of plucking अदिचोषा 'is' .

plum n अवकीर्णक sh 14.1236 .

plumage n तनूजम् sh 5.113.4 .

'having beautiful plumage' (a heron) कमलच्छदः

L a peacock's n. वृषम् the n. of a bird पक्षि

f Kād, alar, (ifc) the n. of peacock बहिच्छदम्

'ringsar' .

the plant Plumbago कालमूलः L a red kind of

p. कालः L .

Plumbago ceylanica हुताशः, हुतभुज m usr, पासीकुटु

m L, वहि m L, व्यालः L .

Plumbago rosea चित्रकः L, शक्तचित्रकः L —

अग्नि m — (the plant) आतेदीप्यः — अशकः

— अनकः — कृष्णशकः Gal — माजोरः L .

Plumbago zeylanica चित्रकः Bur 1. 8, 1, चित्रः

L — (the root of) लनः Bur — चित्रभानु m L —

अग्नि m, अग्निमुखः L — अनकः — कृशानु

m L — कृष्णवर्मन m L — ज्योतिष्कः L — ज्वलनः L — तनूनपत्र

m — दहनः L — दहनः L — दाहः — दूयाग्नि m —

धनंजयः L — पाठिन m L (also पाठीकट) —

पाठकः L — पाठकः L — बाहिर m — महाकुः

(only L) — शादूलः L .

plum n शिखा 'tr, etc . ओपशः .

any plum शिखण्डः a kind of p. on the heads

of horses etc चामरम् 'sak, 'itr, 'id ' p. adorned '

(a horse) चामरिन m L .

plumed adj पणिन् RV .

plummet n अथोकम्बः .

plump adj पीनर MBh, Kāv, etc .

very plump परिपीनर Hariv .

plumpness n पुष्टि f RV, etc .

sugar plums स्वाण्डवः, स्वाण्डवम् 31.13, 1.7 .

plunder vb लुण्ट cl 1 (Ihat 9.12) लुण्टति

II Paris, cl 10 लुण्टयति Dhātup 32.27, लुण्ट caus

लुण्टयति lajit, lathas, लुण्ट lhatup 2.41, विबुण्ट

विबुण्टति lav, lathas, निबुण्ट निबुण्टति —

परिमुष परिमुणाति, परिमुषति, etc, मुष cl 1, 1

(Dhātup 31.58 and 17.25 v.1.) मुष्णाति, मोषति (ep.

also cl 1 मुषति) , etc, मुष cl 1 मूषति hātup

17.25 -- विप्रकुप विप्रकुम्पति n. , विप्रकुप

विकुम्पति (rarely) lit r, etc, अभिकुप , कुप

cl 1 (Dhātup 28.137) कुम्पति, कुम्पते katham, etc

— अपह

to cause to plunder कुण्ठ 'caus कुण्ठयति Sinhās .

plunder n धनापहारः , अवहारिकम् n

निक्षेपः, लुप्तम् L , लोप्यम् Yājñ, — लोतम् n

4.172, Ach = लोप्य, लोत्रम् L — बन्दिन n, बन्दिग्राहः

Abh, Ach .

plunder of divine property देवस्वापहरणम्

' n. seizer ' (house breaker, etc) बन्दिग्राहः Yājñ.

बन्दिपार ९९ L .

plundered अनुकुण्टित अजित, कुण्टित व. 1

for कुञ्चित, कुण्टित Pariv, Mathas, विकुण्टित —

विप्रकुण्ट कुण्ट (ifc) Kaus, IBh, etc —

मूषित = मुषित, मुषित SBr, GrS — विकुण्ट

AitBr.

not plundered अनुकुण्ट liter p. before पूर्वकुण्ट

as p. on the battle field (where the man and is)

एवजहित Mn 8.415 .

plunderer n आपहारक mfn — लुण्ठक near. लुण्ठाक

Salat — प्रसह्यचौरः i — मूषकः mt — माषः pho. cit

— कम्बू m .

a plunderer of a country जनपदघातकः u. ch. p.

of a village ग्रामघातकः Buddh .

one whose goods are plundered विदुस्तवित mfn ~~xxx~~

WarBrf .

plundering adj मौषण (ifc) dhP .

plundering a village ग्रामघातिन् Bh 12.1213 .

plundering n प्रसह्यहरणम् Bh — ^{निकुण्डनम्} ~~निकुण्डनम्~~ Sah ,

(the act of) निकुण्डनम् R, Sah, कुण्डनम्, कुण्डि

Rajas — निर्दोषः, लोपः Bh — मौषः n, Var, etc, मौषा

L — आभिग्रहः L .

plundering a village ग्रामघातः In 9.274, VarBr ,

आमकुण्डनम् In 9.274, ch to follow in v. अनुग्रह

MBh 4.996 .

plunge vb उपमृ caus उपमारयति 'r, com on

Katy 'r, (with अप्सु) Ap' r 6.9.12 — कृड् cl 6 कृडति

hāp 23.104 — भृड् cl 6 भृडति bhāp 23.10 (v.l.

for कृड्) .

to plunge after अनुग्रह to v. into अवगाह

अवगाहते, गाहते

cl 1 गाहते. (ep. also गाहति)

(acc) AitBr 3.48.9, TāndyaBr 14f, Kaus¹, MBh, etc ,

व्यवगाह व्यगाहते

(rarely व्यवगाहति) h ,

संगाह संग्राहते

(only for संग्राहते) Matt², सम्प्र-

गाह सम्प्रगाहते

h , विगाह विगाहते (ep. also विगाहति)

, etc , अभिप्रगाह अभिप्रगाहते 9.92.2 - 110.2 , निमज्ज

निमज्जति, निमज्जते

tr, n, etc , विमज्ज विमज्जति

7.922 , मज्ज

cl 6 (hatur 28.112) मज्जति

also मज्जते

(loc) hatur, hatur, etc , अनुनिमज्ज

(loc) 7.18.12 , ^{अवधा}~~अनुनिवृत्त~~ (loc) 1.15.5

9.1 .4, etc to p. into and e case again बुद्ध cl 12

बोद्धयति .

to cause to plunge विमज्ज ca s विमज्जयति

h 5.538 .

plunged acc મગ્ન acc 'r, n, etc. — અનુગાઠ

— નિર્વોળ L .

plunged in નિમગ્ન 'r, n, etc. p. in a bath

મગ્નગત p. into અવગાઠ (acc ('ak) loc,

(loc ('p with 1.5.10) , rarely gen (F 4.42.32) often in

comp ('ak, 'ricch) , ગાહિત , વ્યવગાઠ ,

વિગાઠ , અભિનિવેશિત , અભિનિવેષ્ટ ,

અવપ્ત acc , અવહિત (loc) F 1.1 5.17 2

10.127.1, etc. p. in સ્રુડિત acc p. into the heart

हृदयावगाढ near p. into the water निमज्जित

Bh

to be plunged मङ्गल्य Pan 7.1.50, ch .

to be plunged in (grief) स्थाप्य (acc) Kathās

to be p. into विगाह pass विगाह्यते May, Pancet , (as

the tanges) विगाह्य it is to be p. (by any one)

मङ्गल्यम् Kathās .

one who plunges मङ्गु mfn Pan 7.1.50, Ach one

who p. into विगाढ- nin (gen) bhatt , ग्राहितृ mfn

W , (said of Agni) विगाड RV 3.3.5 .

one who has plunged into विगाढ mfn R .

one who causes to plunge मज्जायितृ mfn 'R .

going by plunging : प्लवङ्गः P , (a frog) प्लवङ्गः

Hariv , P .

plunging adj अवगाढवत् .

causing a person to plunge into (water etc) निमज्जन

f(ई) (gen) MBh .

desirous of plunging into प्रपित्सु (loc) 'is

plunging n अवगाहः I. निमज्जयु n — प्लवः n.

plunging into प्लवनम् (comp) h. Cit, Pājat,

Susr', प्रगाहनम् (gen) ApSr' .

the wish to plunge into water मिमडुना W .

the case ending and personal terminations in the

plural number बहुवचनम् 'r, etc in the n. number

बहुवचनम् ind 'ir in the n. भूमि the occurrence of

the n. in a text बहुश्रुति — ind the n. number बहु

n liter , ^९अनेकवचनम् , भूमन् n L a word ~~of~~ the

masculine gender in the p. number पुंभूमन् n L .

plurality n बहुलम् n 8.73 , बहुता Let—

^{९१}
अनेक्यम् .

asserting a plurality of souls अनेकामवादिन्

Sanakhyas, each . of original form प्रकृतिभूमानि n pl fir

7.4 the p. of ~~the~~ original nature प्रकृतिभूमानि n pl fir 7.

plurally बहुवत् ind Nir .

plus eighty साशीति mfn Yajñ p. one ^{९९} सैक

mfn Yajñ, varBr p. one (and) two (and) seven ^{९९} सैक द्विसप्त

mfn (इका) n dyot p. one half सार्ध mfn (आ) n n, W.

etc (arithm) the p. quantity धनम् (in alr) p.

quantity स्वम् (ifc f आ) W.

the Indian Jupiter pluvius ॐ नमो

II, IV, etc.,

Mn, MBh, R, etc .

to ply its questions पर्यनुयुज् .

Poa cynosuroides कुशा In, Yain, MBh, etc —

कुथः L — पवित्रकः L — वह्नि mL .

the Yusa grass (Poa cynosuroides) कुतपः Heat

the sacred grass used at certain ceremonies (P. cynosuroides)

des) कुशा In, Yain, h, etc .

poacher n ^{३१०} कौटिकः L, कौटिकः L.

pocket n पुरः, पुरम् m, m, etc, पुटी Santis,

पुरकः Kāv, Pur .

a pocket for keeping gold सुवर्णग्रन्थि n Tancat .

pock-marked adj शिष्मवत् W .

pod n शिमि L, शमी, शिम्बी, शिम्बः susr,

शिम्बिका, शिम्बा, शिम्बि Latin, ser, शमी,

शमि L / v. l. शिमि) --- कौशः mark, कौशम्

L, बीजकौशी L, बीजगुप्ति L .

the grains of a pod शम्भोषः fast having a full

p. ' पूर्णकाशा Var ' having a long p. ' (black mustard)

दीर्घाशम्बिकः L a kind of p. शमीजाति f Var. , सिम्बिका

' p. born ' (a pulse or grain growing in pods)

शम्बिका a p. cotton कुशी L , एकाष्टी

W the seed of a p. शम्योषः Apast a small p. शम्बलः

RV 3.53.22 .

any grain growing in pods शम्बिका .

the plant *Poederia foetida* ^{२०} अपाहितवत्ता (seilulata)

fuor .

poem n काव्यवन्धः ^{cah}, काव्यम ^{cah}, ^{anc},

कविता ⁱⁱ poems काव्याः n pl ^h 2.452 poem नियुतः

pl .

the arrangement of a poem वर्णः (वर्णम् अर्थपरी)

(ilc आ) ^{ad} n. कुकाव्यम् ^{antis} a classical n.

महाकाव्यम् Mahāvyaḍ, Pratāp, (I 452) ^{p.} an epic (to be

सुम् गतिबन्धम् 7.71.21 ' the first p. ' (H. of the

amāyana) आदिकाव्यम् a good p. सत्काव्यम् ṣaṭkāvyaḥ, a great

p. महाकाव्यम् Mahāvyaḍ, Pratāp, (I 452) a kind of p. (comp-

osed in Sanskrit interspersed with Prākṛit) काव्यम्

Sāh 563 a minor p. (i.e. on noton any heroic or sacred

subject, and havng only one topic. like Meṣ, Gaurap, etc

खण्डकाव्यम् Sāh the order of p. वर्णः (वर्णम्

अवर्णदि) (ifc f आ) the plot of a p. कारणम्

hah the p. composed by Raghava राघवीयम् (with or scil

काव्य) Cat a p. consisting only of verses सारणी

L ' the p. of hatti ' (W. of an artificial p. by hatti)

शतिकाव्यम् a p. of praise प्रशंसावर्ति : talar the p.

bachu-vansa रघु m a p. which may be read syllable by

syllable either backwards or forwards विलोमाक्षरकाव्यम्,

विलोमकाव्यम्, विलोमरामकृष्णकाव्यम् sacred p. गीता .

m Pīṅg, Cāma instruction or poets कविशिक्षा a king of

p. कविराजः Tam 4.1.10 ' moon of p. ' (N. of Vālmiki)

कवीन्दु m Sāring ' oldest of p. ' (N. of Vālmiki)

कविज्येष्ठः L a poet for the crowd मण्डलकवि m Uhanamj

' p.'s mirror ' (N. of a work by Paśhu) कविदर्पणः a p.)

who understands the rasas रसज्ञः V the state of a

good p. सुकविता Bhartr .

poetaster n कुकवि m .

a poetess skilled on the use of words with double

meanings श्लेषकवि f Naish .

poetic adj विरचितपद Kālid .

poetic gift कवित्वम् as, 'ah, et p. po er

कवित्वम् as, 'ah, Vet p. skill कवित्वम् as, 'ah, et

p. talent कविताशक्ति ' a true p. gift' सत्कवित्वम्

et .

poetical add काव्य RV 1.117.12, 8.8.11, etc. A,

RV 5.39.5, 10.144.2 .

any work giving rules for poetical composition

साहित्यशास्त्रम् the being a p. composition काव्यता,

काव्यत्वम् Sah having a taste for the p. भावक

mfn tas , भावुक mfn ShP a p. collection कौशः

Kāvyaḍ 1.12, Sah, कौशम् L a p. composition with a

coherent plot by a single author काव्यम् , Sah, etc

p. skill रसज्ञता, रसज्ञत्वम् Kāv, Vān, Kathās p. style

ध्वनिहर्म Sah , ध्वनि m Sah p. style in composition

उपश्लेषः p. talent सुकविता Bhartr p. taste

रसज्ञता, रसज्ञहर्म Kav, Kam, Kathās a p. work काव्यबन्धः

Sah a p. work in general काव्याशास्त्रम्.

poetry n कविता Chartr, -rasannar— पद्यम्

Vān, Kāvyañ, Gāh, etc — साहित्यम् Gāh, Cat .

accomplished in poetry रससिद्ध mfn Chartr nect-

ar of p. पद्यामृत (ibc) p. in general काव्यरसत्रयम्

well of nectar of p. (ill. of a modern collection of verses)

कवितामृतकूपः.

poignant adj संकटुक MBh .

excessively poignant मर्मग f(आ) MBh .

point vb प्रक्षु (only pf प्रचक्षुः) Bhett ,

संक्षु संक्षुते (Pan 1. .55) ChadvBr, Bhett. .

in order to point out विवक्षार्थम् inf (ifc) Pan,

Sch to p. anything above with reference to अभ्युद्दिश

PanGr to p. at उद्दिश उद्दिशति, उद्दिशते , लक्ष्मी

लक्ष्मीकरोति, लक्ष्मीकुरुते

Kalid, Dhurtas to p. back

प्रतिनिदिश

Has on Pan 1.2.53 to p. out सूच cl

10 (Dhātun 35.21) सूचयति Naitr p, Kav, etc ,

उदिश उदिशति, उदिशते, n, heth, ak, etc , प्रदिश

प्रदिशति, प्रदिशते, etc , अपदिश, अभिदिश

PDr , प्रतिदिश caus प्रतिदिशयति n , विनिदिश

विनिदिशति n, hP, Susr , व्यपदिश व्यपदिशति n,

Kav, etc , दिश cl 3 दिदिष्टि IV 8.82.15 , दिश

caus देशयति, देशयते n, , निदिश निदिशति

(only in deriv) , आदिश आदिशति , आदिशति

rarely आदिशते , व्यादिश व्यादिशति P. Prab ,

सदिश सदिशति n. shatt , सम्पादिश सम्पादिशति

kāv, varBr, sh , उपादिश उपादिशति sh, sh ,

अभिदृश caus अभिदर्शयति RV 1.7740 , निदृश

ca s निदर्शयति sh, kāv, etc , अभिनिर्दिश , etc ,

प्राचित desid प्राचिर्कसति RV to p. out for अनुदिश

to p. out fully समुदिश समुदिशति n, sh. etc ,

सम्प्रादिश सम्प्रादिशति sh, sh , समुपदिश

समुपदिशति īdh to p. out separate व्यादिश

व्यादिशति TS, etc to p. out (the way) प्रज्ञा

caus प्रज्ञापयति īr to p. out to उपप्रदृश caus

उपदर्शयति Corr. on T. & Bādar , उपादिश उपदिशति

उपदिशति īr 10.3.1.11 to p. to समवदिश समवदिशति

-kath , निदिश निदिशति (acc) Kricch, 'ak, etc to n.

towards प्रतिदिश caus प्रतिदृशयति īr to p. to

अभिप्रदृश caus अभिप्रदर्शयति (acc) Jātakan , आक्षिप

आक्षिपति Pān 6.3.34 , īddh , īah , e c , पराश्रय

पशयुशति (cc) Sank, Tilak to n. towards उपपदुश

caus उपपदुशयति Comm on Tup & Bādar .

to be pointed out सूच pass सूच्यते Nāv, Kathas

etc .

to cause to point out सदिश caus सदिशयति

NBh .

to wish to point out निदिश Nesid निदिदिशति

Sank .

point n अग्रम् — शिखा (in general) शिखा

MaitrUp, Kāv, VarBrS, शिखा MaitrUp, Kāv, VarBrS —

(of a sword) शिखरम्, शिखरः MBh, Kāv, etc, शिखरः,

शिखरम् MBh, Kāv, etc — शृङ्गम् MBh, Kāv, Cit

— मूर्धनि m (on 1.15) , etc — प्रान्तः, प्रान्तम्

(ifc f ७५) aus — दिशः VS, AitBr, Gr & GrS, n,

etc — (of an arrow etc) तुण्डम् — (of a sword)

कोटि f MBh, etc — अंशु m — अनीकः,

अनीकम् — कडम्बः m on n — दिग्विभागः Vikr 1. $\frac{0}{1}$

Ratn 4.5 — नसेः, नसेम TS, Br — भृष्टि 2 RV, 17,

Gr — मुकुटः, मुकुटम् (ifc f आ) — वदनम्

(ifc f आ) , Susr — विषाणम् (ifc f आ or इ),

विषाणः (g अर्ध्यादि) ShadvBr, VarBrS .

according to the point under discussion यथाविषयम्

ind Kas any instantaneous p. of time क्षणः Hal, 'ak,

Magh, etc any p. of the heavens दिङ्मुखम् Kāv any settl-

ed p. of time ऋतुम् (n 1.72) as, 1, 2 as much

land as is pierced by the p. of needle i.e. very little

सूच्यग्रम *Sh, inscr*, सूच्यग्रभेद्यम, भूमितन्म

at the p. of death प्रहासन्नमृत्यु *mfn* at this p.

एतत् प्रति *TS* being on the p. of speaking anything

वाक्यवृण्ठ *mfn* *Sh* be onging to the p. of an arrow

इष्वग्रीय *mfn* (*gana* गहादि *Pan* 4.2.138), इष्वनीक्रीय

mfn (*gana* गहादि) breast n. रत्नशिरवा *L* central n.

कारिका *Car, Balar* the conclusiv p. in an argument

सिद्धान्तकारि (*math*) the culminatin n. in which the

meridian crosses a given circle दशमभावः *Suryas, Sch*

curly at the p. (as ~~sh~~ hair) वेष्टिताग्र mfn dis

ussin any p. in question प्रक्रमः (ifc आ) the

distance of a planet from the first p. of its or bit in the

fourth, seventh, or tenth degree केन्द्रम् Sūryas, etc

ending in a p. उत्तोरि mfn Kā ' extreme p. of a limb

(articulation joint) परग्रन्थि m L extreme p. of a

sacrificial fire (arranged in the shape of a bird)

आग्निपुच्छम् Āsvār facing any p. दिङ्मुख m (इ) n

a fixed p. of time कालः ifc आ Prāt) At 12.

53 & 54, 'er, etc from a certain p. अवकि ind (rana

स्वरादि) Chip furnished with a p. कैटिमत् mfn lak

half a p. अपदिशम् ind ' having a bright p. ' (a kind

of fish) भाकूटः Vas, भाकूट L, भाकूट having

a dry p. शुष्काग्र f(अ) n C, er, rd having a small p.

सुनासिक mfn having a hair like p. वालाग्रम्

shadyr having an iron p. ' as an arrow) फलिन् mfn

path having a p. ' as a stick) साडु mfn Pat having a

p. hardened in fire अग्निज्वलिततेजन mfn n 7.93 having

a p. like the dhya (said of a sacrificial post) स्ययाग्र

mfn Gr 'having a poisoned p.' (a spear, dart) विषाङ्गः

L having a sharp p. शिखाधर mfn W having a thick p.

पृथुमुख mfn latyār having on . एकाग्र mfn Gr,

in 1.1, etc., has, etc. having the heart as its p. हृदयाग्र

mfn ainU-p having the p. turned aside अवाग्र mfn

ApSr having the p. turned downwards अवागग्र mfn (wrong)

may written अवाङ्ग) Ap, अवाचीनाग्र mfn litBr having

the p. turned forward प्रागग्र mfn (आ) n GrSrS, BhP hav-

ing the p. turned eastward प्रागग्र mf(आ) n Gr'r, m

अग्रयग्र
having the p. turned towards ~~प्रागग्र~~ mf(आ) n (acc)

the highest culminating p. for all beings भूलकोटि
~~अग्रयग्र~~

highest p. अहङ्गम् Variv 6424 in one p. of

एकपक्षे and the main p. तन्त्रम् Ser 12, Tāṇya-

Ar 23.19.1, Kāty, Kātyār, etc the metallic p. of an arrow

पवि m, Kātār the metallic p. of a spear पवि

m, Kātār not having a dry p. अशुष्काग्र mf(आ) n

Kātyār a particular p. of an arrow गौपुच्छम् Variv

pierced by the p. of a needle सूच्यग्रविद्ध रफ़ पंचत a

p. at issue प्रश्नः र, etc the p. at issue is before

the father प्रश्न-तत्-पितरि : a n. in an argument (alte-

rnative) कौरि f the n. in an argument which is recar-

ded as actual proof प्रमाणकौरि f sarvad the n. in

question प्रक्रान्तम् the n. of a bamboo cane वैशाग्रम्

for the n. of a bud समुद्रः p. of a flame तेजस n

(other pl. etc, तेजो the p. of a current शिखा

'ak the n. of a lot अग्रच्छदम् width the p. of an

Permanent Customers ~~(List)~~

ar ow शरमुखम् L , इषुमुखम् Tr , इष्वग्रम्

AV 11.10.16, इष्वनीकम् , फलम् (the f-अ or ई)

Neus the p. (the of an arrow) वक्त्रम् the p. (o)

an arrow ? athari) दन्तः RV 4.6.8 the p. of an arrow

नदन्तः , शरभृष्टि the p. of an and अराग्रम्

Neus the p. of a needle सूत्रग्रम् , Neus ,

सूचीमुखम् Neus, सूत्र, सूचीमुखम् , सूचीशीखा Neus,

अशसूची Neus p. of anything मुखम् (मुखः

अर्थनादि the f-अ, ई) , , , , , , , , , , कुम्ब

the n. of a poisoned arrow दीधफलम Var 4.22 n. of a

ray तेजस n (often pl) , etc, तेजो the n. of a

reed शरभृष्टि f 'r, 'aus , इषीकतूलम (Var 6.3.65)

इषीकतूलम 'aus, 'thip the n. of shining body

दीपशिरवा Lit 95 the n. of a state सम्बाधनम (only

L) , शूलग्राम 'sh, ' the n. of tooth शदाश्वरः L

the p. of contact (of two lines) लभः , लभम

(ifc 'भा) 'uryas, 'arBr the n. of darbharass दर्भसूचि

SanthGr 1.22.8 p. of departure नाभि f n. of inter

section संसर्गः (ifc f आ) 'ulbas , (of two lines)

लग्नः, लग्नम् (ifc f आ) Sūryas, larBr̄ n. of junction

नाभि f the p. of rec वेत्ताग्रम् 'usr ' p. of the

breast ! (nipple) कुपतराग्रम् n. of the compass निदेशिनी

In the p. of the ecliptic which at a given time is at the

horizon लग्नः, लग्नम् (ifc f आ) Sūryas, larBr̄

the p. of the ecliptic which at a given time is upon the meri-

meridian लग्नः, लग्नम् (ifc f आ) Sūryas, larBr̄ the

p. of the equator which corresponds to a given arc of the

ecliptic लग्नः, लग्नम् (ie fआ) Suryas, arBr

the p. of the equator which corresponds to a given p. of

the ecliptic लग्नः, लग्नम् (ie fआ) Suryas, arBr

the p. of the foot पादाग्रम् , शिखा L. तमम्

L, प्रपदम् Et, etc the p. of the hook for driving on

elephant अपङ्गः, अपङ्गम् Pan 8.3.97 a p. of moon's

crescent (?) शिखाङ्कुशङ्कुम् the p. of the wind वाताग्रम्

the p. on the crown of the head from which the hairs

radiate ध्रुवावर्तः var a p. under discussion पक्षः

(ifc fआ or ई) the p. where the horizon intersects the

ecliptic लघ्नः, लघ्नम् (ifc fआ) Sūryas, VarBrS the p.

where the horizon intersects the path of the planets

लघ्नः, लघ्नम् (ifc fआ) Sūryas, VarBrS referring

to the p. in question स्वाश्रय mfn Pān, Sch relating to

the p. in question स्वाश्रय mfn Pān, Sch a right p. of

time कालः (ifc fआ Prāt) 17 19.53 & 54, Br, etc

sharp as the p. of Kusa grass कुशाग्रीय mfn Pān 5.3.105

दशमभावः

that p. in which the meridian crosses a given circle

śuryas, ch a weapon with a metallic p. पवीरम् Hir 12.

30 whose p. is as hard as the diamond वज्रधार mfn whose

p. is jutting over अहाग्र mfn 10 with the p. साग्र

अ (अ) n 10; Katyār with the p. upwards ऊर्ध्वगत

mf (अ) n Hir .

any points agreed upon समयपक्षानि n pl 1 past an arrow

with 5 p. पञ्चमुखः R divided into needle like p. a the

ends of the blades सूचिभिन्ना mfn 100 having a hundred (i.e.

numerous) p. शतधार m (अ) n RV having a hundred p.

रातभृष्टि mfn 13 having beautiful p. सुशिरन mfn L

' having small p. ' (.. of plant) शुद्धयन्तु L having

the p. turned to the north (.. grass) उदगाग्र mfn

Kāt'Gr, Lāt'y, HirGr, etc having the p. turned to the

south दक्षिणाग्र mfn 'Er 12, Kāt'y'r, Sankh'r, Gobh. 13h, 5

having the p. turned to-wards one's self अभ्यामाग्र mfn 13vGr

having the p. turned towards the west परमशीर्षिक mf (ई)

n 13.462 having 3 p. त्रिकुक्कुद् mfn 13 7, A 5.23.9

having two p. द्विशृङ्ग mfn Kāt'y'Srē, Sch a line of p.

बिन्दुरेखा Rājat a row of p. बिन्दुरेखा Rājat turn-

ed with p. towards the head अभिशिरः mf n Gobh .

pointed adj शिखावत् Gull on n 1.38, शिखावत्

शैरव्य , शिखरिन् sh, , etc, शिखर Mesh,

Kathas — अंशुमत् — (a barrow) कौटिशः L — गभस्ति

(a flame) तिग्म RV, AV 4.27.7, 13, Sāṅkṣr,

etc , (a ray of light) तिग्म RV, AV 4.27.7. 13, x

ŚaṅkhGr, etc — शंख — IV — (for Śaikhya) शैब्य

MW — सशित .

any pointed instrument शलाका B. V, Sarnā

any p. object सूचि f, सूची Kav, Car, Bh? anything p.

कण्टकः B, कण्टकम् L clearly p. out सम्प्रदिष्ट

Bh, VarBr3 5 p. (as an arrow पाञ्चास्य Bh four p.

चतुर्भाष्टि A 10.5.50 fully p. out समुद्दिष्ट m, Bh.

etc having a mouth as p. as a needle सूचीवक्त्र usr, Bh.

' having a p. end ' a shell , a conch shell) सूचिकामुखः

L having a p. flame अग्नशिख * having a p. mouth

शाल्यवत , (as a mouse) शकुमुख f(ई) sur

having p. ears शकुंर्ण f(ई, आ) h, n, etc, शकुंभ्रवण

VarBr, शकुंर्णि Hariv having p. ears and mouth

शकुंर्णमुख 100 hundred p. शतशाल्य f(आ) A ,

शतशाल्य Sar iron p. अयोअग्न f(आ) PV 10.99.6 'many

p. ~~xxxx~~ बहुशिख L one p. एकाग्र Bh, in 1.1,

Bh, Bh, etc, एकशूल Hir p. against निरूपित Bh

' p. as a ~~needle~~ needle ' (a thron) सूयगड L, सूचीमुख

f(ई)) a p. hook निशिताकुशः, निशिताकुशः hartr

p. in front अग्रग्र f(आ) ApSr (in surgery) a p.

instrument शलाकायन्त्रम् usr, ārbh a p. kni e वाशी

PN, AV, p. nosed तीक्ष्णनासिक Gal p. out सूचित

h, Kāv, etc , अभिसूचित h 3.2939 , निर्दिष्ट TS, n,

h, etc , दिष्ट , विनिर्दिष्ट , प्रदिष्ट PN, etc,

व्यपदिष्ट , व्यादिष्ट h, Kāv, etc , सदिष्ट ,

प्रदर्शित n, h, etc , आदर्शित h 4.38 ,

सनिर्दिष्ट R , अभिकक्षित 2.57.2 a p. shoot of

Kusa grass सूचः L दुर्भाकुं p. to आक्षिप्त Sah, etc

sharp p. (arrow) तीक्ष्णवक्त्र MBh 7.123.30, तीक्ष्णश्च

R 3, SBr 5, MBh 1 , (Agni) तिग्मभृष्टि RV 4.5.3, तिग्मानीक

RV 1.95.2 thousand p. सहस्रभृष्टि RV three p. त्रिशिर

f(आ) BhP 3.5f , त्रिशिरस MBh 13, R 4 , त्रिशिर

MBh 13.7379 (v.l. पतुरश्व), त्रिककुम्भ RV 1.121 a

three p. tiara त्रिशिरवम् L 2 p. द्वयम् f(आ) MW ,

द्विशिर BhP well p. सुतेजन, सुतेजित MBh well p.

arrow सुतेजनः MBh well p. (as an arrow) सुधार

MBh , (as an arrow) सुमुख फ० ३ or आ) MBh, Hariv ,

(as an arrow) सुमुखीकृत MBh .

to be pointed out सूचनीय Sah , सूच्य Sah,

सूचितव्य MW , निदेशनीय (MW) , निर्देश्य (Mn, MBh, etc

देश्य Pat , देष्टव्य R , संदेष्टव्य Sak , निर्देशयितव्य

Pat .

having fully pointed out समुद्दिश्य ind .

made to point out संदेशित MBh .

